

**Έρευνα του προφίλ ερασιτεχνών δρομέων ως προς την
προδιάθεση ανάληψης κινδύνου για τη συμμετοχή τους σε
ερασιτεχνικούς αγώνες δρόμου βουνού και ασφάλτου**

Αλέξιος Ν. Μακρόπουλος

**Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία που υποβάλλεται
στο καθηγητικό σώμα για τη μερική εκπλήρωση των υποχρεώσεων
απόκτησης του μεταπτυχιακού τίτλου του Μεταπτυχιακού
Προγράμματος «Οργάνωση και Διοίκηση Αθλητικών Οργανισμών
και Επιχειρήσεων» του Τμήματος Οργάνωσης και Διαχείρισης του
Παν/μίου Πελοποννήσου στην κατεύθυνση «Μάρκετινγκ Αθλητικών
Οργανισμών & Επιχειρήσεων»)**

**Σπάρτη
2017**

Εγκεκριμένο από το Καθηγητικό σώμα:

1ος Επιβλέπων: Γεώργιος Κυπραίος, Αν. Καθηγητής

2ος Επιβλέπων: Μάριος-Δανιήλ Παπαλουκάς, Αν. Καθηγητής

3ος Επιβλέπων: Κωνσταντίνος Μουντάκης, Ομ. Καθηγητής

Υπεύθυνη Δήλωση

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 14 της παραγράφου 2 (Διαγραφές Μεταπτυχιακών Φοιτητών) του Κανονισμού Λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, δηλώνω υπεύθυνα ότι για τη συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής μου Εργασίας (ΜΔΕ) δεν χρησιμοποίησα ολόκληρο ή μέρος έργου άλλου δημιουργού ή τις ιδέες και αντιλήψεις άλλου δημιουργού χωρίς να γίνεται αναφορά στην πηγή προέλευσης (βιβλίο, άρθρο από εφημερίδα ή περιοδικό, ιστοσελίδα κλπ.).

Ημερομηνία: 2/5/2017

Ο Δηλών

Αλέξιος Ν. Μακρόπουλος

Copyright © Αλέξιος Μακρόπουλος, 2017

Με επιφύλαξη κάθε δικαιώματος. Allrightsreserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου του Τμήματος Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αλέξιος Μακρόπουλος: Έρευνα του προφίλ ερασιτεχνών δρομέων ως προς την προδιάθεση ανάληψης κινδύνου για τη συμμετοχή τους σε ερασιτεχνικούς αγώνες δρόμου βουνού και ασφάλτου.

(Με την επίβλεψη του Γεώργιου Κυπραίου, Αναπληρωτή Καθηγητή)

Οι άνθρωποι παρυσιάζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς τη συμπεριφορά και τις επιλογές τους όπου ορισμένοι επιδιώκουν τις προκλήσεις και το ρίσκο στη ζωή τους, ενώ άλλοι το αποφεύγουν. Αυτή η διαφοροποίηση ως προς τις επιλογές τους αντικατοπτρίζεται ορισμένες φορές και ως προς τα αθλήματα στα οποία επιλέγουν να συμμετέχουν. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να ερευνησει την προδιάθεση ανάληψης ρίσκου μεταξύ των δρομέων βουνού και ασφάλτου, το κατά πόσο η εμπειρία, το φύλο και η ηλικία επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την ανάληψη ρίσκου και επίσης την ανάγκη αναζήτησης τόσο των ορεινών όσο και των ασφάλτινων δρομέων να βρεθούν ή όχι σε περιβάλλον ρίσκου. Στη μελέτη συμμετείχαν συνολικά διακόσιοι πενήντα πέντε (255) αθλητές και αθλήτριες (231 άνδρες, 24 γυναίκες), ενώ η μέση ηλικία των συμμετεχόντων ήταν σαράντα (40) ετών ($M = 40.00$, $SD = 7.40$). Οι συμμετέχοντες συμπλήρωσαν το Ερωτηματολόγιο “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” σύμφωνα με το πώς συνήθως αισθάνονται. Τα αποτελέσματα έδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ των δύο φύλων με τους αθλητές να εμφανίζουν σημαντικά υψηλότερες μέσες τιμές έναντι των αθλητριών. Επίσης, οι αθλητές των αγώνων δρόμου βουνού εμφάνισαν στατιστικά σημαντικά μεγαλύτερες τιμές στους παράγοντες του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” έναντι των αθλητών ασφάλτινων δρόμων, στοιχείο το οποίο σημειώνει ότι αναζητούσαν σε υψηλότερο βαθμό τη βίωση της διέγερσης και των νέων εμπειριών. Τέλος, οι έμπειροι και οι πολύ έμπειροι αθλητές εμφάνισαν επίσης μεγαλύτερες μέσες τιμές έναντι των αθλητών αρχάριου επιπέδου, δείχνοντας ότι επιδιώκουν τη βίωση νέων εμπειριών, αποφεύγουν την ανία και αναζητούν τη διέγερση στο πλαίσιο των αγώνων.

Λέξεις κλειδιά: *ανάληψη κινδύνου, ερασιτέχνες δρομείς*

ABSTRACT

AlexiosMakropoulos: Investigation of the profile of amateur athletes in terms of risk predisposition for participation in mountain and road races.

(With the supervision of Georgios Kipreos, Associate Professor)

People differ in terms of behaviour and choices as some seek challenges and risks in their lives, while others avoid them. The difference in their choices is sometimes reflected by the sports in which they choose to participate. The purpose of the present study is to investigate the predisposing risk-taking among mountain and road runners, and if the experience, gender and age affect positively or negatively the risk-taking. In addition, the aim of the present study is to explore if both mountain and the road runners are seeking to participate in a risk environment. The sample of the study consisted of two hundred fifty-five (255) amateur athletes (231 men, 24 women). The average age of participants was forty (40) years old ($M = 40.00$, $SD = 7.40$). Participants completed the questionnaire "Sensation Seeking Scale" that investigates participants' usual feelings. Males' scores were significantly higher than females' were. In addition, athletes of mountain racing showed significantly higher scores in all factors of the questionnaire "Sensation Seeking Scale" than road athletes. These results shows that mountain racing athletes are seeking to experience higher levels of stimulation and new experiences than the road racing athletes. Finally, experienced athletes scored higher than novice athletes, showing that experienced athletes are seeking new experiences, avoiding boredom and seeking stimulation in the context of the competition.

Key words: risk taking, amateur runners

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ θερμά τον επιβλέποντα Αναπληρωτή Καθηγητή του τμήματος ΤΟΔΑ κ. Γεώργιο Κυπραίο για την αμέριστη υποστήριξη και καθοδήγηση σε όλο το διάστημα της έρευνας και συγγραφής της διπλωματικής μου εργασίας.

Ευχαριστώ επίσης τους καθηγητές κ.κ. Μάριο Παπαλουκά και Κωνσταντίνο Μουντάκη για τις υποδείξεις και τη στήριξή τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΠΕΡΙΛΗΨΗ</u>	V
<u>ABSTRACT</u>	VI
<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	Σ
ΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.	
<u>Προσδιορισμός και οριοθέτηση του προβλήματος</u>	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
<u>Σκοπός της έρευνας</u>	2
<u>Ερευνητικές υποθέσεις</u>	3
<u>Οριοθετήσεις – Περιορισμοί της έρευνας</u>	4
<u>ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ</u>	5
<u>ΜΕΘΟΔΟΣ</u>	28
<u>Δείγμα</u>	28
<u>Μέσα συλλογής δεδομένων</u>	28
<u>Διαδικασία συλλογής δεδομένων</u>	29
<u>Στατιστική ανάλυση</u>	30
<u>ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</u>	32
<u>ΣΥΖΗΤΗΣΗ/ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ</u>	ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.
<u>ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ</u>	45
<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	48
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ</u>	5
ΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.	

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

- Πίνακας 1.** Δείκτης περιγραφικής στατιστικής και εσωτερικής συνέπειας (Cronbach α) των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης - Συναισθημάτων” στο σύνολο του δείγματος, στο σύνολο των ανδρών και των γυναικών33
- Πίνακας 2.** Αλληλοσυσχετίσεις των παραγόντων των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” στο σύνολο του δείγματος.....34
- Πίνακας 3.** Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” και της συνολικής τιμής των δύο φύλων (άνδρες, γυναίκες) στο σύνολο των συμμετεχόντων δρομέων.....36
- Πίνακας 4.** Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” των δύο φύλων στο σύνολο των συμμετεχόντων δρομέων βουνού.....37
- Πίνακας 5.** Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” και της συνολικής τιμής των δρομέων διαφορετικής ηλικίας στο σύνολο των συμμετεχόντων.....39
- Πίνακας 6.** Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” στους δρομείς αγώνων βουνού και των δρομέων ασφάλτιων αγώνων.....40
- Πίνακας 7.** Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” των συμμετεχόντων δρομέων διαφορετικού επιπέδου.....42
- Πίνακας 8.** Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου

“Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” των συμμετεχόντων δρομέων διαφορετικής αγωνιστικής εμπειρίας.....43

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1. Ιστόγραμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” με βάση το φύλο στο σύνολο των συμμετεχόντων δρομέων.....36

Σχήμα 2. Ιστόγραμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” με βάση το φύλο στο σύνολο των συμμετεχόντων δρομέων βουνού.....38

Σχήμα 3. Ιστόγραμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” με βάση την ηλικία στο σύνολο των συμμετεχόντων δρομέων.....39

Σχήμα 4. Ιστόγραμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” μεταξύ των δρομέων αγώνων βουνού και των δρομέων ασφάλτινων αγώνων.....41

Σχήμα 5. Ιστόγραμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” των συμμετεχόντων δρομέων διαφορετικού επιπέδου.....42

Σχήμα 6. Ιστόγραμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” των συμμετεχόντων δρομέων με διαφορετικό αριθμό αγώνων.....44

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι κοινός τόπος στον σύγχρονο τρόπο ζωής, όπως αυτός έχει καταγραφεί στις δυτικές κοινωνίες, ότι οι πολίτες επιδιώκουν τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους. Στην προσπάθεια αυτή του ανθρώπου ο αθλητισμός γενικότερα αλλά και ειδικότερα οι δραστηριότητες κοντά στο φυσικό περιβάλλον αποτελούν μια συχνή επιλογή του ανθρώπου. Στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων για μεγάλο χρονικό διάστημα ο άνθρωπος προσπαθούσε να αποφύγει την ανάληψη ρίσκου (Watson & Pulford, 2004). Αυτό ως ένα βαθμό είχε ως αποτέλεσμα τη θέσπιση αυστηρών κανόνων κατά τη διεξαγωγή ποικίλων αθλητικών και αγωνιστικών δραστηριοτήτων. Ωστόσο πλήθος ανθρώπων επιδιώκουν το ρίσκο μέσω της συμμετοχής τους σε επικίνδυνες ή ριψοκίνδυνες αθλητικές δραστηριότητες, στοιχείο το οποίο σε σημαντικό βαθμό έρχεται σε αντίθεση με τις σύγχρονες κοινωνικές επιταγές οι οποίες προστάζουν την επιδίωξη όσο το δυνατόν μεγαλύτερης ασφάλειας στη ζωή του ανθρώπου. Πιο συγκεκριμένα, ο αριθμός των ανθρώπων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες περιπέτειας παρουσιάζουν συνεχή ανάπτυξη. Στις δραστηριότητες συμπεριλαμβάνονται η αναρρίχηση βράχου, η ελεύθερη πτώση με αλεξίπτωτο, η κατάβαση ορμητικών ποταμών ή πλαγιών, η ιστιοσανίδα μεγάλων κυμάτων και η συμμετοχή σε αγώνες δρόμου βουνού. Στο πλαίσιο των προαναφερθέντων δραστηριοτήτων η μετατόπιση του ανθρώπινου σώματος γίνεται με πέντε φυσικούς τρόπους που είναι ο βηματισμός, το τρέξιμο, το άλμα, η αναρρίχηση και η πλεύση. Ενώ στον κλασικό αθλητισμό έχουμε τους τέσσερεις πρώτους τρόπους μετακίνησης του ανθρώπινου σώματος, ωστόσο στα ακραία σπορ παρουσιάζονται και οι πέντε τρόποι (Κυπραίος, 2009). Στην χώρα μας διεξάγονται κάθε χρόνο περισσότεροι από 110 ορεινοί αγώνες (6χλμ-164χλμ πηγή: Adventure.com) και περισσότεροι από 200 αγώνες δρόμου που διεξάγονται σε ασφάλτινες επιφάνειες. (Πήγη: ΣΕΓΑΣ)

Προσδιορισμός και οριοθέτηση του προβλήματος

Η μεγάλη διαφορά μεταξύ των αγώνων βουνού και ασφάλτου έγκειται στο περιβάλλον κίνησης των αθλητών. Στη μεν πρώτη κατηγορία, οι αθλητές κινούνται

σε δασικούς δρόμους, δύσβατα ανηφορικά και κατηφορικά μονοπάτια, ανεβαίνουν σε μεγάλα υψόμετρα εκτεθειμένα στις καιρικές συνθήκες και συχνά περνούν από απότομα και επικίνδυνα σημεία του βουνού.

Στους αγώνες δρόμου η υψομετρική διαφορά είναι πολύ χαμηλή, το τερραίν ασφαλές και επίπεδο και το γενικότερο αστικό ή περιαστικό περιβάλλον είναι φιλόξενο ακόμα και για κάποιον που δεν έχει ολοκληρώσει την προσπάθειά του.

Όλα τα παραπάνω συνιστούν διαφορετικές προσωπικότητες και ψυχογραφικά προφίλ ως προς τους συμμετέχοντες στους αγώνες και αξίζει η προσεκτική έρευνα για τη διερεύνηση του προφίλ και την προδιάθεση ανάληψης ρίσκου τόσο των ορεινών όσο και των ασφάλτινων δρομέων.

Σκοπός της έρευνας

Ο σκοπός της εργασίας αφορά την εφαρμογή της κλίμακας «Αναζήτηση Διέγερσης-Συναισθημάτων» (Zuckerman, 1994), όπως τροποποιήθηκε από τον Μπελογιάννη (2012) στην ελληνική γλώσσα (παραχωρήθηκε άδεια από τον ερευνητή). Η εργασία αφορά στην εφαρμογή της κλίμακας μεταξύ των δρομέων βουνού και ασφάλτου τριών διαφορετικών επιπέδων εμπειρίας και την διερεύνηση αν η επίδοση των δρομέων στην κλίμακα «Αναζήτηση Διέγερσης-Συναισθημάτων» διαφοροποιείται λόγω α) του διαφορετικού επιπέδου εμπειρίας αυτών, β) του διαφορετικού φύλου και γ) της διαφορετικής ηλικιακής ομάδας.

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να ερευνησει την προδιάθεση ανάληψης ρίσκου μεταξύ των δρομέων βουνού και ασφάλτου, το κατά πόσο η εμπειρία, το φύλο και η ηλικία επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την ανάληψη ρίσκου και επίσης την ανάγκη αναζήτησης τόσο των ορεινών όσο και των ασφάλτινων δρομέων να βρεθούν ή όχι σε περιβάλλον ρίσκου.

Σημαντικότητα της έρευνας

Στην εποχή μας, που ο άνθρωπος μειώνει διαρκώς τη διάθεσή του για δραστηριότητα λόγω του δυτικού τρόπου ζωής, η έρευνα αυτή έρχεται να αναδείξει το ψυχογραφικό προφίλ όσων επιλέγουν το τρέξιμο στην άσφαλο ή στο βουνό. Αποτελεί μια παγκόσμια πρωτοτυπία η ενασχόληση με το συνεχώς αναπτυσσόμενο και μαζικό κοινό του τρεξίματος και η διερεύνηση του προφίλ των αθλητών που συμμετέχουν σε ερασιτεχνικούς αγώνες.

Ερευνητικές υποθέσεις

α) Οι υποθέσεις από 1 έως 5 αφορούν στο διαφορετικό επίπεδο εμπειρίας σε αγώνες τρεξίματος.

1η Υπόθεση: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της επίδοσης των ορεινών δρομέων και των ασφάλτινων δρομέων συνολικά στην κλίμακα ΑΔΣ ως προς το διαφορετικό επίπεδο εμπειρίας τους.

2η Υπόθεση: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της επίδοσης των ορεινών δρομέων και των ασφάλτινων δρομέων στην υποκλίμακα ΑΔΠ ως προς το διαφορετικό επίπεδο εμπειρίας τους.

3η Υπόθεση: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της επίδοσης των ορεινών δρομέων και των ασφάλτινων δρομέων στην υποκλίμακα ΑΕ ως προς το διαφορετικό επίπεδο εμπειρίας τους.

4η Υπόθεση: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά της μεταξύ της επίδοσης των ορεινών δρομέων και των ασφάλτινων δρομέων στην υποκλίμακα μΑ ως προς το διαφορετικό επίπεδο εμπειρίας τους.

5η Υπόθεση: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της επίδοσης των ορεινών δρομέων και των ασφάλτινων δρομέων στην υποκλίμακα ΑΑ ως προς το διαφορετικό επίπεδο εμπειρίας τους.

β) Οι υποθέσεις από 6 έως 10 αφορούν στο διαφορετικό φύλο των ορειβατών.

6η Υπόθεση: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της επίδοσης των ορεινών δρομέων και των ασφάλτινων δρομέων συνολικά στην κλίμακα ΑΔΣ ως προς το διαφορετικό φύλο.

7η Υπόθεση: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της επίδοσης των ορεινών δρομέων και των ασφάλτινων δρομέων συνολικά στην κλίμακα ΑΔΠ ως προς το διαφορετικό φύλο.

8η Υπόθεση: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της επίδοσης των ορεινών δρομέων και των ασφάλτινων δρομέων συνολικά στην κλίμακα ΑΕ ως προς το διαφορετικό φύλο.

9η Υπόθεση: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της επίδοσης των ορεινών δρομέων και των ασφάλτινων δρομέων συνολικά στην κλίμακα μΑ ως προς το διαφορετικό φύλο.

10η Υπόθεση: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της επίδοσης των ορεινών δρομέων και των ασφάλτινων δρομέων συνολικά στην κλίμακα ΑΑ ως προς το διαφορετικό φύλο.

προς το διαφορετικό φύλο.

γ) Η υπόθεση 11 αφορά στην ηλικία των ορεινών δρομέων.

11η Υπόθεση: Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά της μεταξύ της επίδοσης των ορεινών δρομέων και των ασφάλτινων δρομέων στην κλίμακα ΑΔΣ ως προς την διαφορετική ηλικία.

Οριοθετήσεις – Περιορισμοί της έρευνας

Η διεξαγωγή της παρούσας μελέτης και ερευνητικής προσέγγισης διέπεται από τους ακόλουθους περιορισμούς και οριοθετήσεις:

1. Η αξιολόγηση των συναισθηματικών χαρακτηριστικών έγινε με βάση όργανα αυτοαναφοράς (ερωτηματολόγια, κλίμακες) ενώ δεν χρησιμοποιήθηκαν άλλες μέθοδοι συλλογής δεδομένων (π.χ., παρατήρηση, συνέντευξη).
2. Ο αριθμός των εξεταζόμενων παραγόντων – διαστάσεων είναι εννοιολογικά, θεωρητικά και στατιστικά περιορισμένος.
3. Στην έρευνα χρησιμοποιήθηκε η νομοθετική προσέγγιση (nomothetic approach), χωρίς ωστόσο ο μεθοδολογικός σχεδιασμός της ερευνητικής προσέγγισης να απορρίπτει και τη χρήση της ιδιογραφικής μεθόδου (idiographic approach).

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Το γνώρισμα της αναζήτησης της διέγερσης-συναισθήματος (sensation seeking-SS)

Ο ορισμός του γνωρίσματος της αναζήτησης της διέγερσης-συναισθημάτων (ΑΔΣ-sensationseeking-SS) δεν έχει αλλάξει σημαντικά από τον αρχικό ορισμό που είχε δώσει για το συγκεκριμένο γνώρισμα ο Zuckerman (1979a). Η βασική αλλαγή σε σχέση με τον αρχικό ορισμό, ήταν η συμπερίληψη της έντασης ως χαρακτηριστικών των συναισθημάτων και των εμπειριών που ικανοποιούν αυτούς που αναζητούν υψηλή διέγερση των συναισθημάτων τους και η αποστροφή ή η μη ικανοποίηση αυτών που δεν αναζητούν την υψηλή διέγερση συναισθήματος (Zuckerman, 1994). Στον αρχικό ορισμό, προστέθηκαν και δύο μορφές ρίσκου- τα νομικά και οικονομικά ρίσκα- οι οποίες προέκυψαν από τα αποτελέσματα ερευνών των Horvath και Zuckerman (1993). Ο ακόλουθος ορισμός από το βιβλίο του Zuckerman το 1994, παραμένει αμετάβλητος, μέχρι και σήμερα, σύμφωνα με τον οποίο η αναζήτηση της διέγερσης-συναισθημάτων είναι ένα: *«γνώρισμα το οποίο ορίζεται από την αναζήτηση ποικίλων, πρωτόγνωρων, πολύπλοκων και έντονων συναισθημάτων και εμπειριών, και η προθυμία να αναλάβει κάποιος τα σωματικά, κοινωνικά, νομικά, και χρηματοοικονομικά ρίσκα για χάρη της εν λόγω εμπειρίας»* (Zuckerman, 1994, σελ. 27).

Σύμφωνα με τον Zuckerman (1994) δεν είναι η επικινδυνότητα της δραστηριότητας, που την καθιστά ικανοποιητική για αυτούς που αναζητούν έντονη διέγερση των συναισθημάτων τους. Πολλές από τις δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν δεν μπορούν να θεωρηθούν επικίνδυνες, όπως είναι για παράδειγμα η ακρόαση ροκ μουσικής, τα πάρτυ, η παρακολούθηση ερωτικών και βίαιων ταινιών σε σχέση με άλλες δραστηριότητες όπως είναι η μέθη, η χρήση ναρκωτικών ουσιών, η συμμετοχή σε ακραία αθλήματα ή η επικίνδυνη οδήγηση.

Η έρευνα για την αναζήτηση της διέγερσης συναισθήματος ξεκίνησε μέσω ερευνών που έκανε ο Zuckerman και οι συνεργάτες του (1969b) σε θαλάμους απομόνωσης διερευνώντας την αισθητηριακή στέρηση (sensorydeprivation- SD). Οι συγκεκριμένες έρευνες είχαν ως στόχο να προσδιορίσουν τις πειραματικές μεταβλητές που επηρεάζουν τις αντιδράσεις στην αισθητηριακή στέρηση. Χρησιμοποίησαν τις θεωρίες του βέλτιστου επιπέδου του ερεθίσματος (Optimum

Level of Stimuli-OLS) και του βέλτιστου επιπέδου διέγερσης (Optimum Level of Arousal-OLA), ως βάση για την κατασκευή ενός ερωτηματολογίου που θα μετρούσε τις ατομικές διαφορές σε σχέση με αυτές τις θεωρητικές κατασκευές (Zuckerman, Kolin, Price, & Zoob, 1964). Σύμφωνα με τη θεωρία του βέλτιστου επιπέδου του ερεθίσματος (Optimum Level of Stimuli-OLS) η οποία είχε προταθεί αρχικά από τον Wilhelm Wundt (1893), κατά μήκος ενός συνεχούς έντασης, της διέγερσης και του συναισθήματος, υπάρχει ένα βέλτιστο σημείο στο οποίο το ερέθισμα θεωρείται ως πιο ευχάριστο-ιδανικό, όμως κάτω ή πάνω από αυτό το σημείο το ερέθισμα θεωρείται ως λιγότερο ευχάριστο ή προκαλεί ακόμα και αποστροφή.

Τη δεκαετία του 1950, προτάθηκε μια νευρολογική βάση για τη θεωρία OLA μέσω της ανακάλυψης του ρόλου του δικτυωτού συστήματος ενεργοποίησης (RAS) στη ρύθμιση της διέγερσης του εγκεφαλικού φλοιού, καθώς οποιαδήποτε εξωτερικό ή εσωτερικό ερέθισμα φαινόταν να διεγείρει τον εγκεφαλικό φλοιό. Η λειτουργία αυτού του συστήματος, θεωρείται πως είναι ομοιοστατική προκειμένου να διατηρήσει τη διέγερση του φλοιού σε ένα βέλτιστο επίπεδο. Ο Hebb (1955), παρουσίασε το βέλτιστο επίπεδο διέγερσης (Optimum Level of Arousal-OLA) με τη μορφή μιας καμπύλης με σχήμα ένα ανεστραμμένο-U, προκειμένου να περιγράψει τη σχέση μεταξύ της λειτουργίας της διέγερσης και της λειτουργίας του συναισθήματος (Zuckerman, 2007). Σύμφωνα με τη θεωρία του βέλτιστου επιπέδου διέγερσης (OLA), τα ίδια ερεθίσματα μπορούν να είναι έντονα για κάποιους, ενώ για κάποιους άλλους αδύναμα. Ο άνθρωπος αποφεύγει την έντονη διέγερση-συναισθημάτων διότι μπορεί να μην του προκαλεί ευχαρίστηση, ενώ ένα γεγονός ή μια συνθήκη δεν προκαλεί ευχαρίστηση ή ενδιαφέρον αν προκαλεί ελάχιστη διέγερση στο άτομο (Apter, 2001).

Ο Zuckerman, (1969a), υπέθεσε πως τα άτομα που αναζητούσαν έντονη διέγερση συναισθημάτων, είχαν υψηλό βέλτιστο επίπεδο διέγερσης και ως εκ τούτου θα έπρεπε να καταπονούνται περισσότερο από την αισθητηριακή στέρηση (SD) σε σχέση με τα άτομα που αναζητούσαν χαμηλή διέγερση συναισθήματος. Θεωρούσε πως τα άτομα που επιθυμούν την έντονη διέγερση συναισθημάτων, αναζητούσαν περισσότερες πρωτόγνωρες και έντονες μορφές συναισθημάτων και εμπειριών προκειμένου να επιτύχουν υψηλότερο επίπεδο διέγερσης σε αντίθεση με τα άτομα που είχαν χαμηλά επίπεδα αναζήτησης διέγερσης συναισθημάτων, τα οποία πετύχαιναν βέλτιστο επίπεδο διέγερσης χωρίς να απαιτούνται μεγάλες μεταβολές των ερεθισμάτων. Είναι επίσης χαρακτηριστικό, πως το άτομο κάνει συνειδητή

προσπάθεια να μειώσει ή αυξήσει το επίπεδο της διέγερσης ώστε να επιτύχει το ιδανικό γι' αυτόν επίπεδο που θα προκαλέσει τα περισσότερα συναισθήματα (Zuckerman, 1994).

Ο Zuckerman (1969a), έκανε και μια άλλη εναλλακτική υπόθεση την οποία χρησιμοποίησε και ο Eysenck (1967), υποστηρίζοντας πως τα άτομα που αναζητούν υψηλό επίπεδο διέγερσης συναισθημάτων αλλά και αυτά που αναζητούν χαμηλό επίπεδο διέγερσης, μπορεί να μη διαφέρουν στο βέλτιστο επίπεδο διέγερσης (Optimum Level of Arousal-OLA), αλλά στα κανονικά επίπεδα διέγερσης όταν βρίσκονται σε μια κατάσταση που δε δέχονται κάποιο ερέθισμα. Ο Eysenck (1967) προσπαθώντας να ανακαλύψει τη βιολογική βάση ανάμεσα στις διαφορές των εξωστρεφών και των εσωστρεφών ατόμων στράφηκε κυρίως στην έρευνα με ηλεκτροεγκεφαλογραφήματα προκειμένου να προσδιορίσει τα επίπεδα της διέγερσης σε εσωστρεφή και εξωστρεφή άτομα με και χωρίς διέγερση (Zuckerman, 1991). Ο Eysenck, υποστήριξε ότι οι διαφοροποιήσεις στον ερεθισμό του φλοιού του εγκεφάλου, οδηγούσε στην Εξωστρέφεια. Η υπόθεση του Eysenck σχετιζόταν με την ένταση του ερεθίσματος και όχι το εάν είναι πρωτόγνωρο ή όχι. Στηριζόμενος στις παρατηρήσεις ότι στους Εσωστρεφείς υπήρχε διέγερση του φλοιού του εγκεφάλου σε πιο αδύναμα ερεθίσματα σε σχέση με τους Εξωστρεφείς κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι Εξωστρεφείς επιδίωκαν εντονότερα ερεθίσματα για να επιτύχουν το ιδανικό επίπεδο Διέγερσης γι' αυτούς μέσω της αυξημένης δραστηριότητας, της κοινωνικής εμπλοκής και άλλων διεγερτικών δραστηριοτήτων. Οι Εξωστρεφείς χαρακτηρίζονται από ψυχολογική σταθερότητα και μεγάλη αντοχή σε εξωγενή θετικά ή αρνητικά ψυχολογικά ερεθίσματα (Zuckerman, 1991).

Το βέλτιστο επίπεδο του φλοιού δραστηριότητας και της ευαισθησίας του RAS δεν ήταν πειστική βάση για το χαρακτηριστικό της αναζήτησης διέγερσης-συναισθημάτων και για αυτό το λόγο ο Zuckerman (1979a) μετά από την ανασκόπηση των αποτελεσμάτων ερευνών σε ζώα και ανθρώπους σχετικά με τις μονοαμίνες, διατύπωσε ένα μοντέλο που βασίζεται σε ένα βέλτιστο επίπεδο της δραστηριότητας του συστήματος των κατεχολαμινών. Σύμφωνα με τον Zuckerman (1984b) σε μια μη διεγερμένη κατάσταση με ένα χαμηλό βασικό επίπεδο δραστηριότητας του συστήματος κατεχολαμινών (CSA), η ντοπαμίνη (DA) και η νορεπινεφρίνη (NE) βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα σε αυτούς που αναζητούν έντονη διέγερση-συναισθημάτων, πολύ χαμηλότερα από τα βέλτιστα επίπεδα CSA, γεγονός που οδηγεί σε μια έντονη απωθητική κατάσταση της πλήξης. Αυτός είναι και ο λόγος

που τα άτομα που αναζητούν έντονη διέγερση-συναισθημάτων, είναι αρκετά ευαίσθητα στην πλήξη και αναζητούν τη διέγερση μέσα από συμμετοχή σε δραστηριότητες (όπως στην υποκλίμακα ΑΔΠ-TAS), την επαφή με άλλους ανθρώπους (όπως στην υποκλίμακα μΑ-Dis), ή την αναζήτηση νέων εμπειριών (όπως στην υποκλίμακα ΑΑ-ES).

Τρεις μηχανισμοί συμπεριφοράς θεωρούνται πως αποτελούν τη βάση για την αναζήτηση της διέγερσης-συναισθημάτων (Zuckerman, 2007). Η έντονη αναζήτηση διέγερσης-συναισθημάτων είναι συνάρτηση μιας ισχυρής τάσης σε συνδυασμό με αδύναμα συστήματα αναστολής και διέγερσης. Αυτά τα συστήματα, είναι διαδραστικά, όπως και οι υποκείμενοι νευροδιαβιβαστές. Η αναζήτηση διέγερσης-συναισθημάτων σχετίζεται με μια ισχυρή ντοπαμινεργική δραστικότητα, και αδύναμες σεροτονεργικές και νοραδρενεργικές αντιδραστικότητες. Ορμόνες όπως η τεστοστερόνη και οι ενδορφίνες μπορούν να επηρεάσουν την αναζήτηση διέγερσης-συναισθημάτων μέσα από τη δική τους ενεργοποίηση ή καταστολή ή μέσω των επιπτώσεών τους στους νευροδιαβιβαστές (Zuckerman, 2007)

Προκειμένου να εξεταστεί η κληρονομικότητα και η γενετική προδιάθεση του χαρακτηριστικού της αναζήτησης διέγερσης-συναισθημάτων, οι Fulker, Eysenck, και Zuckerman (1980) έκαναν την πρώτη βιομετρική μελέτη σε ένα δείγμα άγγλων διδύμων. Χρησιμοποίησαν την Πέμπτη έκδοση της κλίμακας Αναζήτησης Διέγερσης Συναισθημάτων (ΑΔΣ V-SSS V) και η συνολική βαθμολογία ήταν 0,58. Αυτή η τιμή είναι αρκετά υψηλή για ένα χαρακτηριστικό της προσωπικότητας, όταν οι τιμές των περισσότερων χαρακτηριστικών που κληρονομούνται κυμαίνονται μεταξύ 0,30 και 0,50 (Bouchard, 1994). Μεταγενέστερες έρευνες ανεβάζουν το ποσοστό κληρονομικότητας στο 60% (Llewellyn 2003; Zuckerman&Kuhlman, 2000). Οι Bratko και Butkovic (2003) έδωσαν ερωτηματολόγια συμπεριφοράς και στάσεων σε γονείς και εξέτασαν τις συσχετίσεις με τις βαθμολογίες των παιδιών τους στην κλίμακα ΑΔΣ. Μόνο το επίπεδο ελέγχου που ασκούσε ο πατέρας συσχετιζόταν με τη συνολική βαθμολογία στην κλίμακα ΑΔΣ και τη βαθμολογία στην υποκλίμακα της μη-Αναστολής (μΑ-Dis). Τα παιδιά των οποίων οι πατέρες ήταν περισσότερο ανεκτικοί και λιγότερο περιοριστικοί σε σχέση με τις συμπεριφορές τους, είχαν υψηλότερη βαθμολογία στην υποκλίμακα της μη-Αναστολής (μΑ-Dis). Οι πατέρες που ήταν πιο ανεκτικοί με την αναστελλόμενη συμπεριφορά των παιδιών τους, ήταν πιο πιθανό να είχαν και οι ίδιοι λιγότερες αναστολές.

Η δημιουργία και η εξέλιξη της κλίμακας «Αναζήτηση Διέγερσης-Συναισθημάτων»

Στις αρχές της δεκαετίας του 1960, άρχισε να κατασκευάζεται μια γενική κλίμακα αναζήτησης διέγερσης-συναισθημάτων (ΑΔΣ), η οποία βασιζόταν στη θεωρία OLS-OLA (Zuckerman et al., 1964). Τα αρχικά ερωτήματα του ερωτηματολογίου, αναφέρονταν σε προτιμήσεις συμπεριφοράς, προθέσεις και αξίες, σύμφωνα με πρότυπες συμπεριφορές που θεωρούσαν οι ερευνητές πως υπήρχαν στην πραγματικότητα. Τα ερωτήματα, έδιναν τη δυνατότητα δύο επιλογών για ένα στοιχείο, με τρόπο που ήταν κοινωνικά επιθυμητός ή ανεπιθύμητος (Zuckerman, 1994). Το βασικό ερώτημα, ήταν εάν υπήρχε ένας γενικός παράγοντας που να διατρέχει τα διαφορετικά είδη συμπεριφορών (Zuckerman et al., 1964). Η εξέταση των συσχετισμών ανάμεσα στα ερωτήματα και η παραγοντική ανάλυση, έδειξε πως υπήρχε ένας γενικός παράγοντας που περιλάμβανε τα περισσότερα από τα στοιχεία του ερωτηματολογίου (Zuckerman et al., 1964)

Με την εξέλιξη της κλίμακας ΑΔΣ, προέκυψαν τέσσερις παράγοντες, οι οποίοι έχουν αποδειχθεί αρκετά ισχυροϊανάμεσα σε διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια και μεταφράσεις της κλίμακας ΑΔΣ (Zuckerman, 1994). Το γενικό χαρακτηριστικό γνώρισμα (trait) της αναζήτησης διέγερσης-συναισθημάτων περιλαμβάνει τέσσερα εξειδικευμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα:

Α) Η «Αναζήτηση Διέγερσης και Περιπέτειας» (ΑΔΠ-ΤΑΣ), εκφράζει την επιθυμία ενός ατόμου να συμμετέχει σε φυσικές δραστηριότητες που προσφέρουν ασυνήθιστα συναισθήματα και εμπειρίες, όπως είναι η ορειβασία, η ελεύθερη πτώση με αλεξίπτωτο, ή οι καταδύσεις. Οι περισσότερες από αυτές τις δραστηριότητες θεωρούνται μέτρια επικίνδυνες, γι' αυτό και δεν είναι ο κίνδυνος που προσελκύει αυτούς που αναζητούν έντονη διέγερση-συναισθημάτων.

Β) Η «Αναζήτηση νέων Εμπειριών» (ΑΕ-ΕΣ) περιγράφει την αναζήτηση συναισθημάτων και νέων εμπειριών μέσα από τη μουσική, την τέχνη ή τα ταξίδια, καθώς και ενός μη συμμορφούμενου τρόπου ζωής σε σχέση με τις κοινωνικές νόρμες. Για παράδειγμα τη δεκαετία του 1970 χρησιμοποιούνταν ο όρος χίππη (hippie) σε ένα από τα ερωτήματα. Κάποιες από τις εμπειρίες ή δραστηριότητες που περιγράφονται, είναι αρκετές φορές αναχρονιστικές γι' αυτό και κατά το σχεδιασμό ενός τεστ που χρησιμοποιείται για πολλά χρόνια πρέπει να δημιουργούνται νέα ερωτήματα ή να αφαιρούνται αυτά που θεωρούνται αναχρονιστικά κάθε μια δεκαετία ή μια γενιά.

Γ) Η μη-Αναστολή (μΑ-Dis) περιγράφει την αναζήτηση συναισθημάτων μέσα από τους άλλους ανθρώπους, έναν ηδονιστικό τρόπο ζωής, την επίσκεψη σε «άγρια» μέρη, τη σεξουαλική ποικιλία και τη μέθη. Η υποκλίμακα αυτή, συσχετίζεται περισσότερο από τις υπόλοιπες με βιολογικούς παράγοντες όπως είναι οι ορμόνες των γονάδων. Είναι επίσης η υποκλίμακα που διαφοροποιεί καλύτερα τις ψυχοπαθητικές προσωπικότητες από τους μη ψυχοπαθείς εγκληματίες και τα φυσιολογικά άτομα. Μια υψηλή βαθμολογία στη συγκεκριμένη κλίμακα είναι φυσιολογική. Είναι πιθανό να είναι ένα σημάδι ψυχοπάθειας, όταν συνδυάζεται με μια κλίμακα επιθετικότητας.

Δ) η Αποφυγή της Ανίας (AA-BS), αντιπροσωπεύει τον τέταρτο παράγοντα, ο οποίος ήταν ο πιο αδύναμος στις παραγοντικές αναλύσεις. Έχει μικρότερη εσωτερική αξιοπιστία σε σχέση με τις άλλες τρεις υποκλίμακες. Τα ερωτήματα, αντιπροσωπεύουν μια αποστροφή προς κάθε είδους μονοτονία, συνθήκη πλήξης ή επαναλαμβανόμενη εμπειρία. Έχει συσχέτιση πιο πολύ με την υποκλίμακα μΑ-Dis, καθώς και με ψυχοπαθητικές προσωπικότητες.

Στην παρούσα έρευνα θα χρησιμοποιηθεί η πέμπτη έκδοση της κλίμακας «Αναζήτηση Διέγερσης-Συναισθημάτων» (ΑΔΣ-V) (Zuckerman, 1994), όπως τροποποιήθηκε από τον Μπελογιάννη (2012) στην ελληνική γλώσσα (παραχωρήθηκε άδεια από τον ερευνητή). Με την κλίμακα ΑΔΣ-V (Zuckerman, Eysenck & Eysenck, 1978) έγινε μια προσπάθεια να μειωθεί το μέγεθος του ερωτηματολογίου με την επιλογή ερωτήσεων που είχαν τις υψηλότερες φορτίσεις σε κάθε μια από τις υποκλίμακες. Τα δέκα ερωτήματα με τις υψηλότερες φορτίσεις, επιλέχθηκαν για κάθε μια από τις τέσσερις υποκλίμακες. Παρότι οι συσχετίσεις μεταξύ των υποκλιμάκων ήταν χαμηλότερες σχετικά με την προηγούμενη έκδοση της κλίμακας, παρέμειναν ακόμα σημαντικές ($r_s = 0,14$ έως $0,41$) (Zuckerman, 1994). Οι δραστηριότητες που αφορούν τις τέχνες ή το σχέδιο σχετίζονται περισσότερο με την υποκλίμακα ΑΕ-ΕΣ, ενώ η συμμετοχή στα ακραία αθλήματα με την υποκλίμακα ΑΔΠ-TAS (Litle & Zuckerman, 1986). Η γενική κλίμακα ΑΔΣ έχει ιδιαίτερα υψηλές τιμές εσωτερικής εγκυρότητας (Cronbacha $.83$ ως $.86$) καθώς και αντίστοιχα υψηλές τιμές για τις υποκλίμακες «Αναζήτηση Διέγερσης και Περιπέτειας» (ΑΔΠ-TAS), «Αναζήτηση νέων Εμπειριών» και «μη-Αναστολή». Οι τιμές για την υποκλίμακα «Αποφυγή της Ανίας» ήταν οι χαμηλότερες (Cronbach $\alpha.56$ ως $.65$) (Zuckerman, 1994).

Παράγοντες που επηρεάζουν την αναζήτηση διέγερσης συναισθημάτων

Οι ερευνητές, προσπάθησαν να εντοπίσουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την αναζήτηση διέγερσης συναισθημάτων. Ανάμεσα σε αυτούς βρίσκονται δημογραφικοί παράγοντες, όπως είναι το φύλο και η ηλικία, βιολογικοί και γενετικοί παράγοντες καθώς και τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας.

Βιολογικοί παράγοντες

Αρκετοί ερευνητές, έχουν προσπαθήσει να εντοπίσουν τη βιολογική βάση της αναζήτησης διέγερσης-συναισθημάτων, προκειμένου να εξηγήσουν τις ατομικές διαφορές ανάμεσα στα άτομα που αναζητούν υψηλή διέγερση συναισθήματος και σε αυτούς που αναζητούν χαμηλή διέγερση συναισθήματος. Τα ευρήματα των ερευνών, μας έχουν δώσει μια εικόνα για την επίδραση κάποιων βιολογικών παραγόντων.

Τα επίπεδα των ανδρογόνων και των οιστρογόνων των άντρων, συσχετίζονταν θετικά με την υποκλίμακα της μη-Αναστολής (μΑ-Dis) της κλίμακας ΑΔΣ (Daitzman, Zuckerman, Sammelwitz & Ganjam, 1978). Οι Daitzman και Zuckerman (1980), χρησιμοποιώντας τους δείκτες του πλάσματος που σχετίζονταν με ορμόνες, επιβεβαίωσαν τα ευρήματα αυτά, καθώς οι άντρες με υψηλή βαθμολογία στην υποκλίμακα της μη-Αναστολής (μΑ-Dis) είχαν υψηλότερα επίπεδα τεστοστερόνης και οιστραδιόλης σε σύγκριση με τα άτομα που είχαν χαμηλή βαθμολογία στην υποκλίμακα της μη-Αναστολής (μΑ-Dis) της κλίμακας ΑΔΣ. Οι άντρες που είχαν χαμηλή βαθμολογία στην υποκλίμακα της μη-Αναστολής (μΑ-Dis) δεν είχαν χαμηλά επίπεδα τεστοστερόνης σε σύγκριση με το μέσο όρο των αντρών της ηλικίας τους, όμως τα άτομα με υψηλή βαθμολογία στην ίδια υποκλίμακα, είχαν ασυνήθιστα υψηλά επίπεδα τεστοστερόνης.

Στην έρευνα του O'Carroll (1984) με υπογοναδικούς άνδρες που είχαν χαμηλά επίπεδα τεστοστερόνης, διαπιστώθηκε πως τα άτομα αυτά εμφάνιζαν χαμηλά επίπεδα αναζήτησης διέγερσης συναισθήματος, ενώ οι άνδρες με λειτουργική ανικανότητα αλλά φυσιολογικά επίπεδα τεστοστερόνης, εμφάνιζαν φυσιολογικά επίπεδα αναζήτησης διέγερσης συναισθήματος. Κατόπιν χορηγήθηκε εξογενώς τεστοστερόνη στις δύο ομάδες, η οποία παρότι επέδρασε στη σεξουαλική τους ορμή, δεν άλλαξε τις επιδόσεις τους στην αναζήτηση διέγερσης συναισθήματος. Ο Zuckerman (2007), ερμηνεύοντας τα συγκεκριμένα ευρήματα, αναφέρει πως το χαρακτηριστικό της αναζήτησης διέγερσης-συναισθήματος θα μπορούσε να έχει τις ρίζες του στα προγεννητικά επίπεδα τεστοστερόνης, τα οποία στη συνέχεια επηρεάζουν την

ανάπτυξη του εγκεφάλου. Αναφέρει επίσης πως η αναζήτηση διέγερσης συναισθήματος, παρουσιάζει τις ίδιες διαφορές ως προς το φύλο και την ηλικία φύλου και ηλικίας, γεγονός το οποίο μπορεί να αντανακλά την επιρροή των σταδιακά μεταβαλλόμενων επιπέδων του ορμονικού υποστρώματος. Τα ευρήματα των προηγούμενων ερευνών, επιβεβαιώθηκαν και από τους Aluja και Torrubia (2004), οι οποίοι βρήκαν πως υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στις υποκλίμακες του SSS και της τεστοστερόνης στο πλάσμα του αίματος.

Τα επίπεδα του τύπου A του ενζύμου της μονοαμινοξειδάσης (Type-A MAO), το οποίο εμπλέκεται κατά κύριο λόγο στη ρύθμιση της σεροτονίνης και νορεπινεφρίνης (NE), φαίνεται πως συσχετίζεται αρνητικά με την έντονη αναζήτηση διέγερσης-συναισθημάτων. Επίσης τα άτομα που είχαν υψηλή βαθμολογία στο ερωτηματολόγιο αναζήτησης διέγερσης-συναισθήματος (SSS), εμφάνιζαν υψηλότερα επίπεδα της ορμόνης Κ-Ντοπαμίνη και χαμηλές εκκρίσεις της CSF Cortisol (Roberti, 2004). Η ποσότητα εκκρίσεων ενζύμων και ορμονών είναι καθορισμένη γενετικά, η σχέση τους μέσα στο ανθρώπινο σώμα επηρεάζει την αντίληψη του ρίσκου και την αντίδραση σε στρεσογόνες καταστάσεις (Zuckerman & Kuhlman, 2000).

Ο τύπος B του ενζύμου της μονοαμινοξειδάσης (Type-B), συσχετίζεται επίσης αρνητικά με την αναζήτηση διέγερσης συναισθημάτων (Murphy et al., 1977; Schooler, Zahn, Murphy, & Buchsbaum, 1978). Ο Zuckerman (2007), αναφέρει πως σε 13 από τις 15 έρευνες που διερεύνησαν το ίδιο ζήτημα, φάνηκε πως υπάρχουν σημαντικές αρνητικές συσχετίσεις μεταξύ του MAO-B και της γενικής ή συνολικής βαθμολογίας στην SSS, ενώ εάν η σχέση αυτή οφειλόταν στην τύχη, τότε το ήμισυ των συσχετίσεων θα έπρεπε να είναι αρνητικό και το υπόλοιπο μισό θετικό.

Προσωπικότητα

Σύμφωνα με τον Zuckerman (1994), η αναζήτηση διέγερσης-συναισθημάτων αποτελεί ένα χαρακτηριστικό της προσωπικότητας που σχετίζεται με κάποια πρωτογενή χαρακτηριστικά της προσωπικότητας. Επειδή υπάρχουν διάφορες θεωρίες για τις διαστάσεις της προσωπικότητας, το χαρακτηριστικό της διέγερσης-συναισθημάτων έχει συσχετιστεί με τις δύο βασικότερες ταξινομήσεις που υπάρχουν για τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας (Roberti, 2004). Η πρώτη και από τις πιο ευρεία χρησιμοποιούμενες ταξινομήσεις είναι είναι το μοντέλο των «Πέντε Παραγόντων» (Big-Five)(McCrae and Costa, 1997), το οποίο προέκυψε μέσα από αναλύσεις διαφόρων ερωτηματολογίων προσωπικότητας. Σύμφωνα με αυτό το

μοντέλο, οι πέντε βασικοί παράγοντες της προσωπικότητας είναι ο νευρωτισμός, η εξωστρέφεια, το άνοιγμα στις εμπειρίες, η προσήνεια και η ευσυνειδησία (Millon et al., 2004). Το δεύτερο κυρίαρχο μοντέλο είναι αυτό των «Τριών Παραγόντων» (Big-Three) όπως προτάθηκε από τον Eysenck (1967), σύμφωνα με το οποίο οι τρεις βασικές διαστάσεις της προσωπικότητας είναι ο ψυχωτισμός, η εξωστρέφεια και ο νευρωτισμός.

Οι Costa και McCrae (1992b) συσχέτισαν το SSS-V με το μοντέλο των «Πέντε Παραγόντων» (Big-Five) όπως καταγράφεται μέσα από το ερωτηματολόγιο NEO Personality Inventory, Revised (NEO-PI-R). Η διάσταση «άνοιγμα σε εμπειρίες» (A.E) είχε θετική συσχέτιση ($r: .45, p < .01$) με τη συνολική βαθμολογία της κλίμακας αναζήτησης διέγερσης-συναισθημάτων (SSS-V) και σημαντική συσχέτιση με όλες τις υποκλίμακες του ερωτηματολογίου, εκτός από την υποκλίμακα Αποφυγή της Ανίας (AA-BS). Η υψηλότερη συσχέτιση υπήρχε με την υποκλίμακα της Αναζήτησης νέων Εμπειριών (AE-ES) ($r = 0,51$). Ο Roberti (2004), παραθέτοντας μεταγενέστερη έρευνα των Zuckerman και των συνεργατών του (1993), αναφέρει πως κατέληξαν σε παρόμοια αποτελέσματα, συσχετίζοντας την κλίμακα «άνοιγμα στις εμπειρίες» του NEO-PI-R με την υποκλίμακα της Αναζήτησης νέων Εμπειριών (AE-ES) ($r: .43, p < .01$) του SSS-V και την τερπνότητα με τις υποκλίμακες της μη-Αναστολής (μΑ-Dis) ($r: .40, p < .01$) και της Αποφυγής της Ανίας (AA-BS) ($r: .48, p < .01$) του SSS-V.

Οι Glicksohn και Abulafia (1998, όπως παρατίθενται από τον Roberti, 2004), διερεύνησαν τη συσχέτιση ανάμεσα στο μοντέλο των «Τριών-Παραγόντων» του Eysenck (Eysenck et al., 1985α, 1985b) όπως εκφράζονται μέσα από το ερωτηματολόγιο EPQ-R-S (Eysenck Personality Questionnaire) και της πέμπτης έκδοσης του ερωτηματολογίου αναζήτησης διέγερσης συναισθημάτων (SSS-V) του Zuckerman (Zuckerman et al., 1978). Η κλίμακα «ψυχωτισμού» (P) του EPQ-R-S είχε συσχέτιση με την υποκλίμακα «Αναζήτηση νέων Εμπειριών» (AE-ES) του SSS-V, ενώ η κλίμακα «Εξωστρέφεια» (E) του EPQ-R-S με την υποκλίμακα «Αναζήτηση Διέγερσης και Περιπέτειας» (ΑΔΠ-TAS).

Οι Zuckerman και Kuhlman (2002), ανέπτυξαν ένα εναλλακτικό ερωτηματολόγιο προσωπικότητας (ZKPQ), το οποίο προσδιορίζει πέντε παράγοντες της προσωπικότητας: α) την παρορμητική αναζήτηση διέγερσης-συναισθημάτων (ImpSS), β) τη νευρώση-άγχος, γ) την επιθετικότητα-εχθρότητα, δ) τη δραστηριότητα και ε) την κοινωνικότητα. Ο Zuckerman και οι συνεργάτες του (1993) συνέκριναν το

ZKPQ, το NEO-PI-R, και τις τρεις κλίμακες του EPQ-R-S, μέσω παραγοντικής ανάλυσης. Η υποκλίμακα της παρορμητικής αναζήτησης διέγερσης-συναισθημάτων(ImpSS) του ZKPQ, η κλίμακα της ευσυνειδησίας του NEO-PI-R, και η κλίμακα «ψυχωτισμού» (P) του EPQ-R-S, είχαν ισχυρές φορτίσεις σε ένα κοινό παράγοντα. Η κλίμακα της παρορμητικής αναζήτησης διέγερσης-συναισθημάτων(ImpSS) συσχετιζόταν με την υποκλίμακα της ευσυνειδησίας ($r=-.51$), με την κλίμακα της Εξωστρέφειας του EPQ-R-S ($r=.28$) και με την κλίμακα της τερπνότητας του NEO-PI-R ($r = -.23$), αλλά δεν είχε συσχέτιση με τις κλίμακες της νύρωσης και του ανοίγματος στις εμπειρίες του NEO-PI-R (Zuckerman, 2002). Η κύρια σύνδεση μεταξύ της αναζήτησης διέγερσης-συναισθημάτων και της διάστασης της ευσυνειδησίας του NEO-PI-R είναι πως αυτοί που αναζητούν έντονη διέγερση-συναισθημάτων είναι ανοιχτοί σε νέες εμπειρίες και συναισθήματα εφόσον είναι πρωτόγνωρα, έντονα και συναρπαστικά με αποτέλεσμα να έχουν έλλειψη ευσυνειδησίας καθότι είναι παρορμητικοί και πολλές φορές αντισυμβατικοί.

Φύλο και ηλικία

Ανάμεσα στους δημογραφικούς παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν την αναζήτηση διέγερσης-συναισθημάτων, οι σημαντικότεροι είναι το φύλο και η ηλικία (Zuckerman & Neeb, 1980; Zuckerman, 1978,1994). Οι άνδρες σημειώνουν υψηλότερη βαθμολογία σε σχέση με τις γυναίκες σε όλες τις υποκλίμακες εκτός την υποκλίμακα «Αναζήτηση νέων Εμπειριών»(AE-ES), ενώ οι μεγαλύτερες διαφορές μεταξύ των φύλων παρατηρούνται στις υποκλίμακες της «Αναζήτησης Διέγερσης και Περιπέτειας» (ΑΔΠ-TAS) και της «μη-Αναστολής» (μΑ-Dis) (Zuckerman,1994). Οι άνδρες έχουν επίσης υψηλότερα σκορ από τις γυναίκες σε κλίμακες που αφορούν την ανάληψη ρίσκου-κινδύνου, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανεπιθύμητα ή επιβλαβή αποτελέσματα (Byrnes, Miller & Schafer, 1999). Οι διαφορές αυτές εντοπίζονται και σε διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια.Για παράδειγμα, σε μελέτες που έχουν διεξαχθεί στις ΗΠΑ, την Ευρώπη, την Αυστραλία και την Κίνα, οι άνδρες έχουν υψηλότερη βαθμολογία στις τρεις από τις τέσσερις υποκλίμακες της κλίμακας ΑΔΣ, ενώ δε διαφέρουν στην κλίμακα «Αναζήτηση νέων Εμπειριών»(AE-ES) (Zuckerman,Buchsbaum & Murphy,1980;Wang et al.,2000). Σε μια μετα-ανάλυση των Cross, Cyrenne και Brown (2013)φάνηκε πως οι διαφορές μεταξύ των φύλων στην κλίμακα ADS-V, δεν έχουν μειωθεί τα τελευταία 35 χρόνια.

Το μέσο μέγεθος επίδρασης για τη διαφορά του φύλου στη συνολική βαθμολογία της κλίμακας ΑΔΣ-V ήταν μέτριο και σταθερό διαχρονικά (1978-2012). Η διαφορά ανάμεσα στα δύο φύλα στις υποκλίμακες AA-BS και μΑ-Dis ήταν μικρή προς μεσαία και σταθερή στο πέρασμα του χρόνου, ενώ δεν υπήρχε διαφορά στην υποκλίμακα ΑΕ-ΕΣ, η οποία αφορά το άνοιγμα σε εμπειρίες που δεν συνεπάγονται σωματικούς ή κοινωνικούς κινδύνους. Το σημαντικότερο εύρημα της μετα-ανάλυσης, ήταν πως είχε μειωθεί η διαφορά ανάμεσα στα δύο φύλα στη βαθμολογία της υποκλίμακας «Αναζήτησης Διέγερσης και Περιπέτειας» (ΑΔΠ-TAS) τα τελευταία χρόνια των ερευνών, λόγω της μείωσης της βαθμολογίας των ανδρών. Συνοπτικά, τα ευρήματα αυτά συνηγορούν στην άποψη ότι οι άντρες και οι γυναίκες διαφέρουν κατά μέσο όρο στην τάση τους να αναφέρουν αναζήτησης διέγερσης-συναισθημάτων, ενώ το ενδιαφέρον για τη διέγερση-συναισθημάτων που προκαλούν συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τις μεταβαλλόμενες συνθήκες (Cross, Cyrenne & Brown, 2013).

Η βαθμολογία στην κλίμακα ΑΔΣ, αυξάνεται με την ηλικία στα παιδιά μέχρι τα τέλη της εφηβείας ενώ μειώνεται σταθερά μετά την ενηλικίωση (Ball, Farnill, & Wangeman, 1983; Russo et al., 1993). Είναι χαρακτηριστικό πως μέχρι την ηλικία των 60 ετών, η συνολική βαθμολογία για στην κλίμακα ΑΔΣ-V είναι περίπου η μισή σε σχέση με το τέλος της εφηβείας των ατόμων. Η επίδραση της ηλικίας είναι πιο εμφανής στις υποκλίμακες «Αναζήτηση Διέγερσης και Περιπέτειας» (ΑΔΠ-TAS) και «μη-Αναστολή» (μΑ-Dis). Είναι ενδιαφέρον πως παρότι η αναζήτηση διέγερσης-συναισθημάτων που εκφράζεται μέσω των υποκλιμάκων ΑΔΠ-TAS, μΑ-Dis, και ΑΕ-ΕΣ μειώνεται με την ηλικία, δε συμβαίνει το ίδιο και με την υποκλίμακα της «Αποφυγής της Ανίας» (ΑΑ-ΒΣ). Οι κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες έχουν μικρή επίδραση στην κλίμακα ΑΔΣ και αφορούν κυρίως τις γυναίκες στην κλίμακα ΑΕ-ΕΣ (Zuckerman & Neeb, 1980).

Αναζήτηση Διέγερσης-Συναισθημάτων και ανάληψη ρίσκου

Η απόφαση για την ανάληψη ενός ρίσκου σε οποιαδήποτε δραστηριότητα, εξαρτάται από τα οφέλη, ή αναμενόμενα θετικά αποτελέσματα, καθώς και τους κινδύνους ή τις πιθανές απώλειες που μπορεί να προκύψουν από την ανάληψη του ρίσκου. Το ρίσκο, αποτελεί την πιθανότητα να κερδίσει ή να χάσει ένα άτομο κάτι το οποίο έχει αξία. Σύμφωνα με την Kungwani (2014), «αξίες όπως είναι η σωματική

υγεία, το κοινωνικό στάτους, η συναισθηματική ευεξία ή ο πλούτος, μπορούν να χαθούν ή να αποκτηθούν με την ανάληψη ενός ρίσκου, που προκύπτει μέσα από μια δεδομένη δράση, δραστηριότητα ή / και αδράνεια, που μπορεί να είναι είτε απρόβλεπτες, είτε προβλέψιμες». Οι Horvath και Zuckerman (1993), εντόπισαν τέσσερις κατηγορίες ρίσκου κατά την εκούσια εμπλοκή του ατόμου σε δραστηριότητες: α) το εγκληματικό ρίσκο (αφορά σοβαρά αδικήματα που μπορεί να οδηγήσουν στη σύλληψη, β) το ρίσκο που αφορά παρανομίες ή σπονός σημασίας (για παράδειγμα οι παραβάσεις του Κ.Ο.Κ), β) το οικονομικό ρίσκο (αφορά τις οικονομικές επενδύσεις, τη συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια κ.τ.λ) και τέλος δ) το αθλητικό ρίσκο (αφορά τους τραυματισμούς-σοβαρούς ή μη- που προκύπτουν μέσω της συμμετοχής σε αθλητικές δραστηριότητες).

Η αντίληψη του κινδύνου βασίζεται στις υποκειμενικές αντιλήψεις του ατόμου για τη σοβαρότητα και την πιθανότητα ενός ρίσκου, με αποτέλεσμα να διαφέρει από άτομο σε άτομο (Hansson & Zalta, 2014). Η αντίληψη του ρίσκου μιας δραστηριότητας, φαίνεται να συνδέεται έντονα με τα πιθανά κέρδη ή ωφέλειες που μπορεί να προκύψουν από τη συμμετοχή στη συγκεκριμένη δραστηριότητα (Slovic, Fischhoff, & Lichtenstein, 2002b). Το ρίσκο κάθε δραστηριότητας, έχει τρία βασικά χαρακτηριστικά: τις πιθανές απώλειες, τη σημαντικότητα της απώλειας και την αβεβαιότητα της απώλειας. Οι πιθανές απώλειες, εξαρτώνται από την πιθανότητά τους, η οποία όπως προαναφέρθηκε βασίζεται στην υποκειμενική κρίση του ατόμου, ενώ η σημαντικότητα της απώλειας εξαρτάται από τις ατομικές περιστάσεις (Yates & Stone, 1992). Για παράδειγμα, είναι χαρακτηριστικό πως οι φοιτητές υποτιμούν σημαντικά τους ετήσιους θανάτους που οφείλονται στο κάπνισμα, την οδήγηση και την κατανάλωση αλκοόλ, ενώ υπερεκτιμούν εκείνους που οφείλονται σε επικίνδυνα αθλήματα όπως είναι η ορειβάσια και σκι, παρότι σύμφωνα με τις στατιστικές οι βασικές αιτίες θανάτου είναι το κάπνισμα, το ποτό και τα αυτοκινητιστικά ατυχήματα (Slovic, 2000a). Η προσωπική τους εμπλοκή σε δραστηριότητες, όπως είναι το κάπνισμα, η κατανάλωση αλκοόλ και η επικίνδυνη οδήγηση, επηρεάζει την υποκειμενική αντίληψη που έχουν για το ρίσκο που αναλαμβάνουν, με αποτέλεσμα να υποεκτιμούν τους κινδύνους που ενέχουν οι συγκεκριμένες δραστηριότητες.

Ο Zuckerman (1979) ήταν από τους πρώτους που διερεύνησε τη σχέση της αναζήτησης διέγερσης συναισθημάτων με την ανάληψη ρίσκου, δηλαδή το εάν τα άτομα που αναζητούσαν έντονη διέγερση συναισθημάτων αξιολογούσαν ως μικρότερο το ρίσκο σε καταστάσεις ή δραστηριότητες με τις οποίες δεν είχαν ποτέ

εμπλοκή σε σύγκριση με τα άτομα που αναζητούσαν χαμηλή διέγερση συναισθημάτων. Στην έρευνα συμμετείχαν 96 άνδρες και 114 γυναίκες που ήταν προπτυχιακοί φοιτητές ψυχολογίας. Χρησιμοποιήθηκαν η κλίμακα ΑΔΣ-V και το ερωτηματολόγιο προσωπικότητας του Eysenck Ερωτηματολόγιο (EPQ), προκειμένου να διερευνηθεί η σχέση της ΑΔΣ και των διαστάσεων της προσωπικότητας με την ανάληψη ρίσκου. Η συνολική βαθμολογία της κλίμακας ΑΔΣ, είχε σημαντική και αρνητική συσχέτιση με τη συνολική αξιολόγηση κινδύνου στους άντρες ($r = -.42$) και τις γυναίκες ($r = -.40$). Όλες οι υποκλίμακες της κλίμακας ΑΔΣ, συσχετίζονταν και με τις τρεις κλίμακες ανάληψης ρίσκου. Οι συσχετίσεις των κλιμάκων της Εξωστρέφειας, της Νεύρωσης και του Ψυχωτισμού του EPQ και της συνολικής εκτίμησης του κινδύνου ήταν σχεδόν μηδενικές.

Οι Horvath και Zuckerman (1993) ανέφεραν σημαντικές αρνητικές συσχετίσεις ανάμεσα στην κλίμακα ΑΔΣ-V (SSS-V) και της εκτίμησης εγκληματικού ρίσκου, του ρίσκου για ήσσονος σημασίας παρανομίες και του αθλητικού ρίσκου, αλλά όχι και για το οικονομικό ρίσκο. Ο Arnett (1994), χρησιμοποιώντας το ερωτηματολόγιο που είχε αναπτύξει ο ίδιος για την αναζήτηση διέγερσης συναισθημάτων (AISS), βρήκε πως υπήρχε αρνητική συσχέτιση με τη μέση βαθμολογία των αντρών και των γυναικών και στις έξι υποκλίμακες αντίληψης του ρίσκου ($r_s = -.43, -.48$). Σε μεταγενέστερη έρευνά του Arnett (1996) παρατηρήθηκε πως η κλίμακα AISS, συσχετιζόταν με επικίνδυνες συμπεριφορές στην οδήγηση, το σεξ, τη χρήση ναρκωτικών, την κατανάλωση αλκοόλ και την εγκληματική συμπεριφορά ($r_s = 0,20 - 30$).

Οι Zuckerman και Kuhlman (2000) διεξήγαγαν μια μεγάλη έρευνα για την ανάληψη ρίσκου, χρησιμοποιώντας το Ερωτηματολόγιο Προσωπικότητας Zuckerman-Kuhlman (ZKPQ). Η υποκλίμακα της παρορμητικής αναζήτησης διέγερσης συναισθημάτων (ImpSS) κλίμακας στο ZKPQ που μετρά την παρορμητικότητα του ατόμου και τον ενθουσιασμό του κατά την αναζήτηση δραστηριοτήτων, είχε σημαντική συσχέτιση με την κατανάλωση αλκοόλ, το κάπνισμα, τη χρήση ναρκωτικών ουσιών και το σεξ, αλλά όχι με την οδήγηση ή τα τυχερά παιχνίδια, τόσο για τους άνδρες, όσο και τις γυναίκες.

Στην έρευνα των Rolison και Scherman (2002), η κλίμακα ΑΔΣ-V και ιδιαίτερα η υποκλίμακα μA -Dis, συσχετιζόταν αρνητικά με την αντίληψη του ρίσκου και θετικά με τα αναμενόμενα οφέλη. Η πολλαπλή παλινδρόμηση αποκάλυψε επίσης ότι η βαθμολογία στην υποκλίμακα μA -Dis και η συνολική βαθμολογία της

αντίληψης του ρίσκου, ήταν οι δύο πιο σημαντικοί προγνωστικοί παράγοντες της συχνότητας συμμετοχής σε ρισοκίνδυνες συμπεριφορές, καθώς μαζί αντιπροσώπευαν το 50% της διακύμανσης στη συχνότητα ανάληψης ρίσκου. Ο Rosenbloom (2003a), χρησιμοποίησε ένα ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης του Ρίσκου (RiskEvaluationInventory-RE), στο οποίο τα άτομα βαθμολογούσαν το επίπεδο κινδύνου διαφόρων δραστηριοτήτων και ένα ερωτηματολόγιο Ανάληψης Ρίσκου (RiskTaking- RT), το οποίο περιελάμβανε τις ίδιες δραστηριότητες, όπου τα άτομα ανέφεραν τη συχνότητα με την οποία συμμετείχαν σε αυτές. Κατόπιν διερεύνησαν τις συσχετίσεις με την κλίμακα ΑΔΣ-V. Η ΑΔΣ-V είχε αρνητική συσχέτιση με το RE ($r = -.56$) και θετική με το RT ($r = 0.58$). Τα άτομα που αναζητούσαν έντονη διέγερση συναισθημάτων συμμετείχαν σε δραστηριότητες που είχαν υψηλότερο ρίσκο σε σχέση με τα άτομα που αναζητούσαν χαμηλή διέγερση συναισθημάτων, ενώ αξιολογούσαν και τις δραστηριότητες ως λιγότερο επικίνδυνες.

Συνοπτικά, η αξιολόγηση του ρίσκου αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα για την πρόβλεψη της επικίνδυνης συμπεριφοράς και την ανάληψη ρίσκου ενώ σχετίζεται και αρνητικά με την αναζήτηση διέγερσης συναισθημάτων. Τα άτομα που αναζητούν έντονη διέγερση συναισθημάτων τείνουν να υποεκτιμούν το ρίσκο ακόμα και σε δραστηριότητες που δεν έχουν συμμετάσχει ποτέ (Zuckerman, 1994).

Παράγοντες που επηρεάζουν την εμπλοκή στα ακραία αθλήματα και τις δραστηριότητες υψηλού ρίσκου

Ένας βασικός παράγοντας που επηρεάζει την εμπλοκή σε δραστηριότητες υψηλού ρίσκου είναι το φύλο, καθώς αρκετές μελέτες έχουν δείξει πως οι γυναίκες αξιολογούν σε σχέση με τους άντρες το ρίσκο ως μεγαλύτερο για μια ποικιλία δραστηριοτήτων (Zuckerman, 2007). Ο Bell και οι συνεργάτες του (2000), διαπίστωσαν σημαντικές διαφορές ως προς υιοθέτηση επικίνδυνων συμπεριφορών σε σχέση με το φύλο ($p = -.34$), καθώς οι άνδρες που αναζητούσαν έντονη διέγερση συναισθημάτων εμπλέκονταν περισσότερο σε επικίνδυνες συμπεριφορές σε σχέση με τις γυναίκες. Οι Zuckerman και Kuhlman (2000), βρήκαν πως οι άνδρες είχαν υψηλότερη βαθμολογία από τις γυναίκες στην υποκλίμακα της παρορμητικής αναζήτησης διέγερσης συναισθημάτων (ImpSS) του ερωτηματολογίου ZKPQ και εμπλέκονταν σε περισσότερο ρισοκίνδυνες συμπεριφορές όπως ήταν η χρήση ναρκωτικών, η επικίνδυνη οδήγηση και τα τυχερά παιχνίδια. Αυτά τα ευρήματα

επιβεβαιώνονται και από μεταγενέστερη έρευνα των Bradley και Wildman (2002) που μελέτησαν τις επικίνδυνες συμπεριφορές χρησιμοποιώντας την κλίμακα αναζήτησης διέγερσης συναισθημάτων AISS. Οι γυναίκες είχαν χαμηλότερη βαθμολογία από τους άντρες στην απερίσκεπτη και επικίνδυνη συμπεριφορά, ενώ και η ηλικία έπαιξε κάποιο ρόλο. Οι συμμετέχοντες που βρίσκονταν στην εφηβεία είχαν υψηλότερη βαθμολογία στις επικίνδυνες συμπεριφορές από τα άτομα που βρίσκονταν στην ηλικία των 20 ετών.

Σύμφωνα με τους Kerr, Au και Lindner (2004), υπάρχει και μια πληθώρα σειρά κοινωνικά κριτήρια που καθορίζουν σημαντικά τη συμμετεχή των γυναικών στα ακραία αθλήματα. Η συμμετοχή των ανδρών, καθοδηγείται κατά κύριο λόγο από το ίδιο το «παιχνίδι», ενώ για τις γυναίκες σημαντικότερο ρόλο παίζουν οι σχέσεις που αναπτύσσονται στα πλαίσια της συμμετοχής στο άθλημα. Η συμμετοχή των γυναικών σε αθλήματα υψηλού ρίσκου αυξάνεται τα τελευταία χρόνια, καθώς καταρρέουν κάποια από τα στερεότυπα και οι κοινωνικές συνθήκες μεταβάλλονται (Llewellyn & Sanchez, 2004).

Οι άνδρες και οι γυναίκες, διαφέρουν ακόμα και στα επίπεδα διέγερσης κατά την παρακολούθηση αθλημάτων, καθώς το ενδιαφέρον για τα αθλήματα σχετίζεται με την αναζήτηση διέγερσης συναισθημάτων (Franken, Hill, & Kierstead, 1994). Οι άνδρες δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για κάθε άθλημα, εκτός από το καλλιτεχνικό πατινάζ και τη γυμναστική, ενώ οι γυναίκες ενδιαφέρονται περισσότερο από τους άντρες γι'αυτά τα δύο αθλήματα. Το ενδιαφέρον για το ποδόσφαιρο είχε θετική συσχέτιση με την υποκλίμακα mA-Dis τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες, αλλά αρνητικά με την υποκλίμακα AE-ES στους άνδρες. Όσοι αναζητούν διέγερση των συναισθημάτων τους μέσα από τις εμπειρίες ή «μέσα από το μυαλό και τις αισθήσεις» (Zuckerman, 1994, σελ. 31), δεν φαίνεται να ενδιαφέρονται για τα βίαια αθλήματα. Η βαθμολογία στην υποκλίμακα mA- Dis στους άνδρες ήταν μικρή, αλλά είχε σημαντική συσχέτιση με αθλήματα όπως η πυγμαχία, το τένις και το γκολφ. Η ίδια κλίμακα είχε συσχέτιση επίσης με τη συμμετοχή σε ανταγωνιστικά αθλήματα και στα δύο φύλα καθώς και με την υποκλίμακα AΔΠ-TAS στις γυναίκες.

Ένας άλλος παράγοντας ο οποίος σχετίζεται με την εμπλοκή στα ακραία αθλήματα και την ανάληψη ρίσκου, είναι η εμπειρία. Ο Connolly (1981) διαπίστωσε ότι ενώ οι συνήθεις σκιέρ διέφεραν από αυτούς που δεν έκαναν σκι μόνο στη συνολική βαθμολογία της κλίμακας AΔΣ και της υποκλίμακας AΔΠ-TAS, οι εκπαιδευτές σκι είχαν υψηλότερη συνολική βαθμολογία στη γενική κλίμακα καθώς

και στις υποκλίμακες ΑΔΠ-TAS και ΑΕ-ΕΣ. Ο Calhoon (1988) μελέτησε σκιέρ οι οποίοι ήταν όλοι έμπειροι, συμπεριλαμβανομένων εκπαιδευτών σκι και σκιέρ που έκαναν περιπολίες. Όλες οι ομάδες των σκιέρ είχαν υψηλότερη βαθμολογία στο σύνολο και σε όλες τις υποκλίμακες της ΑΔΣ σε σύγκριση με φοιτητές που δεν έκαναν σκι. Οι Ολλανδοί σκιέρ έχουν υψηλότερες βαθμολογίες στην υποκλίμακα ΑΔΠ-TAS σε σύγκριση με τον ολλανδικό γενικό πληθυσμό, όμως σε μια μελέτη με σκιέρ που είχαν ασφαλιστικές απαιτήσεις για τραυματισμούς που οφείλονταν σε ατυχήματα σε σύγκριση με άλλους σκιέρ που είχαν άλλου τύπου ασφαλιστικές απαιτήσεις, διαπίστωσαν πως είχαν χαμηλότερη βαθμολογία στην αποκλίμακα ΑΔΠ-TAS (Bouter, Knipschild, Feij, & Volovics, 1988). Αυτό το εύρημα είναι αντίθετο με τα αποτελέσματα ερευνών που δείχνουν πως αυτοί που αναζητούν έντονη διέγερση συναισθημάτων και έχουν υψηλή βαθμολογία στην υποκλίμακα ΑΔΠ-TAS, αναλαμβάνουν μεγαλύτερα ρίσκα και ως εκ τούτου είναι πιθανό να τραυματίζονται συχνότερα. Ο Bouter και οι συνεργάτες του (1988) ανέφεραν πως οι πιο έμπειροι που αναζητούν έντονη διέγερση συναισθημάτων ήταν περισσότερο εξοικειωμένοι με τους κινδύνους και επομένως λιγότερο επιρρεπείς στα ατυχήματα, γεγονός που επιβεβαιώθηκε από την έρευνα των Cherpitel, Meyers και Perrine (1998), οι οποίοι διαπίστωσαν ότι οι τραυματίες σκιέρ ήταν πιο πιθανό να είναι γυναίκες ή άτομα που έκαναν σκι περιστασιακά με μικρότερη εμπειρία και αναζήτηση χαμηλότερης διέγερσης συναισθημάτων.

Οι Rowland, Franken και Harrison (1986) συνέκριναν αθλητές κολεγίου που ασχολούνταν με ακραία αθλήματα, όπως η ορειβασία, το σκι και η πτώση με αλεξίπτωτο και διαπίστωσαν πως είχαν γενικά υψηλή συνολική βαθμολογία στην κλίμακα ΑΔΣ, αλλά αυτοί που αναζητούσαν έντονη διέγερση συναισθημάτων έλκονταν και από αθλήματα χαμηλού ρίσκου, όπως η κολύμβηση σε πισίνα, η σκοποβολή και ο μοντέρνος χορός. Η έλξη των ατόμων που αναζητούν έντονη διέγερση συναισθημάτων από αθλήματα μηδαμινού ή χαμηλού ρίσκου φάνηκε και από μεταγενέστερες έρευνες. Οι Joireman, Pick και Anderson (2002), βρήκαν πως οι παίκτες σκακιού είχαν υψηλότερη συνολική βαθμολογία στην κλίμακα ΑΔΣ και στην υποκλίμακα ΑΔΠ –TAS σε σύγκριση με αυτούς που δεν έπαιζαν, ενώ οι παίκτες με περισσότερη εμπειρία είχαν ακόμη υψηλότερη βαθμολογία στην κλίμακα ΑΔΣ. Οι Davis και Mogk (1994) σε συνέκριναν κορυφαίους αθλητές (eliteathletes), μεσαίου επιπέδου αθλητές και λάτρεις των σπορ που απλά παρακολουθούσαν αθλήματα χωρίς να συμμετέχουν με μια ομάδα ελέγχου που δεν ενδιαφερόταν για τον αθλητισμό, είτε

ως θεατές, είτε ως συμμετέχοντες. Οι κορυφαίοι αθλητές, ήταν μέλη της εθνικής ομάδας ή επαγγελματίες αθλητές στην κολύμβηση, τις καταδύσεις, τη γυμναστική, το σκούρ, την πυγμαχία, το έλκηθρο, την ποδηλασία, το σκι και το πατινάζ. Οι αθλητές μεσαίου επιπέδου ήταν μέλη των ομάδων του πανεπιστημίου ή άλλων ομάδων παρόμοιας δυναμικότητας. Οι διαφορές στη συνολική βαθμολογία της κλίμακας ΑΔΣ μεταξύ των ομάδων δεν ήταν σημαντικές. Η βαθμολογία ωστόσο στην υποκλίμακα ΑΔΠ-TAS ήταν υψηλότερη για την ομάδα των κορυφαίων αθλητών με τη μεγαλύτερη εμπειρία, των αθλητών μεσαίου επιπέδου και αυτών που ασχολούνταν με τα αθλήματα σε σχέση με την ομάδα ελέγχου.

Οι Breivik, Roth και Jorgensen (1998) μελέτησαν τις αντιδράσεις έμπειρων και αρχάριων αλεξιπτωτιστών πριν, κατά τη διάρκεια, και μετά από ένα πραγματικό άλμα. Οι έμπειροι αλεξιπτωτιστές είχαν κάνει κατά μέσο όρο περίπου 1.000 άλματα, ενώ οι αρχάριοι είχαν κάνει λιγότερα από 10 άλματα και κατά μέσο όρο περίπου 4 άλματα. Και οι δύο ομάδες είχαν υψηλότερη βαθμολογία στην κλίμακα ΑΔΣ και όλες τις υποκλίμακες της σε σύγκριση με μια ομάδα ελέγχου νεοσύλλεκτων του νορβηγικού στρατού. Είχαν επίσης υψηλότερα σκορ στην κλίμακα της Εξωστρέφειας (E) του ερωτηματολογίου EPQ του Eysenck και του ψυχωτισμού (P) και χαμηλότερα στην κλίμακα της νεύρωσης (N), σε σύγκριση με την ομάδα ελέγχου. Οι σημαντικότερες διαφορές μεταξύ των έμπειρων και των αρχάριων αλεξιπτωτιστών ήταν στην κλίμακα P και την υποκλίμακα AE-ES, όπου έμπειροι άλτες είχαν υψηλότερα σκορ. Η συνολική βαθμολογία της κλίμακας ΑΔΣ και των υποκλιμάκων ΑΔΠ-TAS, AE-ES και μΑ-Dis, συσχετιζόνταν ιδιαίτερα και σημαντικά με τον πραγματικό αριθμό των αλμάτων, δηλαδή την εμπειρία στις πτώσεις.

Η Goma-i-Freixanet (2004) στη σύνοψη 25 μελετών που αφορούσαν ακραία αθλήματα, συμπεραίνει πως οι ειδικοί που έχουν μεγαλύτερη εμπειρία σε ένα συγκεκριμένο ακραίο άθλημα ή το άθλημα στο οποίο συμμετέχουν είναι μέσο βιοπορισμού (π.χ, εάν είναι δάσκαλοι ή συμμετέχουν στον ανταγωνιστικό/επαγγελματικό αθλητισμό), τείνουν να έχουν υψηλότερη βαθμολογία συνολικά στην κλίμακα ΑΔΠ καθώς και στην υποκλίμακα ΑΔΠ-TAS. Εκείνοι που μπορεί να συμμετάσχουν σε ένα ακραίο άθλημα μία-δύο φορές ή πολύ σπάνια, δεν αναζητούν απαραίτητα και έντοτη διέγερση συναισθημάτων.

Αναζήτηση Διέγερσης-Συναισθημάτων και ακραία αθλήματα

Το κοινό χαρακτηριστικό των ακραίων αθλημάτων είναι ο υψηλός κίνδυνος σωματικής βλάβης ή ο θάνατος, και γι' αυτό το λόγο αυτά τα αθλήματα αναφέρονται συχνά ως «υψηλού κινδύνου» ή «ακραία» σπορ. Οι Guskowska και Boidak (2010), παραθέτοντας τους Muszkieta και Gembiak (2004:478), ορίζουν τα ακραία αθλήματα ως: *«σπορ που απαιτούν ασυνήθιστες ικανότητες, θάρρος και τη δυνατότητα να δρα κάποιος σε μια κατάσταση που υπάρχει μεγάλος κίνδυνος σωματικής βλάβης-συμπεριλαμβανομένου και του θανάτου κινδύνου. Η συμμετοχή σε τέτοιες δραστηριότητες απαιτεί υπέρβαση ακραίων εξωτερικών δυσκολιών, των νοητικών ορίων και των συναφών συναισθημάτων»*.

Ο Zuckerman (1983b), σε μια ανασκόπηση της βιβλιογραφίας σχετικά με την αναζήτηση διέγερσης συναισθημάτων και τη συμμετοχή σε αθλήματα, διαπίστωσε πως η αναζήτηση έντονης διέγερσης συναισθημάτων σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τη συμμετοχή στα αθλήματα υψηλού κινδύνου (ακραία αθλήματα), σχετικά λίγο με τη συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες μεσαίου κινδύνου και καθόλου με τη συμμετοχή σε σπορ χαμηλού κινδύνου. Οι περισσότερες διαφορές υπήρχαν στη συνολική βαθμολογία της τέταρτης και της πέμπτης έκδοσης της κλίμακας ΑΔΣ (SSS-IV & SSS-V), ενώ μικρές διαφορές υπήρχαν στις υποκλίμακες μΑ-Dis και ΑΑ-BS.

Στα ακραία αθλήματα περιλαμβάνονται η πτώση με αλεξίπτωτο, οι καταδύσεις, η ορειβασία και η κατάβαση, ενώ τα αθλήματα που έχουν σωματική επαφή όπως είναι το ράγκμπι ή η πάλη θεωρούνται ως μεσαίου κινδύνου. Το τρέξιμο θεωρείται άθλημα χαμηλού κινδύνου. Φυσικά αυτή η ταξινόμηση των αθλημάτων ανάλογα με το ρίσκο και τους κινδύνους που ενέχουν είναι σχετικά αυθαίρετη, καθώς μπορεί να υπάρχουν για παράδειγμα περισσότεροι τραυματισμοί στο τρέξιμο μεγάλων αποστάσεων σε σχέση με την πτώση με αλεξίπτωτο, αλλά στη δεύτερη περίπτωση οποιοδήποτε ατύχημα είναι πιθανό να είναι μοιραίο. Τα αθλήματα που χαρακτηρίζονται ως ακραία έχουν και άλλα χαρακτηριστικά που τα καθιστούν ελκυστικά για τα άτομα που αναζητούν έντονη διέγερση συναισθημάτων, ενώ η υποκειμενική αντίληψη του κινδύνου ελαχιστοποιείται με την προπόνηση και την αύξηση της εμπειρίας (Zuckerman, 2007).

Η αναζήτηση έντονης διέγερσης συναισθημάτων, αφορά τόσο τα ομαδικά,

όσο και τα ατομικά αθλήματα υψηλού, μεσαίου και χαμηλού ρίσκου. Σε μια έρευνα που συνέκρινε άτομα που συμμετείχαν σε ακραία αθλήματα (οδηγούς αγώνων, ορειβάτες, πιλότους ανεμόπτερου, αλεξιπτωτιστές) με μια ομάδα ελέγχου, βρέθηκε πως η ομάδα που συμμετείχε στα ακραία αθλήματα είχε υψηλότερη βαθμολογία στις υποκλίμακες ΑΔΠ-TAS και μΑ-Dis (Zaleski, 1984). Ο Gundersheim (1987) συνέκρινε αθλητές κολεγίου που συμμετείχαν σε οργανωμένες αθλητικές δραστηριότητες και φοιτητές που δε συμμετείχαν σε καμία αθλητική δραστηριότητα. Δεν εμφανίστηκαν διαφορές μεταξύ των αθλητών-φοιτητών και των μη αθλητών στη γενική βαθμολογία της κλίμακας ΑΔΣ-IV(SSS-IV), στην υποκλίμακα ΑΔΣ-TAS και στην ΑΑ-BS. Οι παίκτες του μπέιζμπολ ωστόσο, είχαν χαμηλότερη βαθμολογία σε σύγκριση με την ομάδα λακρός και την ομάδα πάλης τόσο στη συνολική βαθμολογία της κλίμακας ΑΔΣ όσο και στην υποκλίμακα ΑΔΠ-TAS. Σύμφωνα με τον Gundersheim, η διαφορά αυτή οφείλεται στην αναζήτηση εντονότερης διέγερσης συναισθημάτων αυτών που συμμετέχουν σε αθλήματα επαφής σε σχέση με αυτούς που συμμετέχουν σε αθλήματα που δεν έχουν επαφή.

Ο Breivik (1991) εξετάζοντας τις διαφορές στην κλίμακα ΑΔΣ, στους συμμετέχοντες σε διάφορα αθλήματα και σε εκπαιδευτικούς βρήκε πως οι ορειβάτες (πολύ υψηλού επιπέδου), οι αλεξιπτωτιστές και οι κωπηλάτες είχαν τις υψηλότερες βαθμολογίες συνολικά στην κλίμακα ΑΔΣ αλλά και στις υποκλίμακες ΑΔΠ-TAS και ΑΕ-ES. Οι Wagner και Houlihan (1994), διαπίστωσαν πως οι πιλότοι αιωρόπτερων είχαν υψηλότερη βαθμολογία στην κλίμακα ΑΔΣ και σε όλες τις υποκλίμακες σε σύγκριση με τους γκολφέρ , ενώ οι μεγαλύτερες διαφορές παρατηρήθηκαν στις υποκλίμακας ΑΕ-ES και ΑΔΠ- TAS, επιβεβαιώνοντας τα ευρήματα προηγούμενης μελέτης των Rainey, Amunategui, Agoes και Larick (1992).

Οι Slanger και Rudestam (1997), θέλησαν να διερευνήσουν τον παράγοντα του ρίσκου περαιτέρω, υποδιαιρώντας το δείγμα σε εκείνους που ασχολούνταν με ακραία αθλήματα και σε εκείνους οι οποίοι αναλάμβαναν υψηλότερα ρίσκα στα πλαίσια της συμμετοχής τους στο ακραίο άθλημα. Για παράδειγμα, για τους ορειβάτες, η πρώτη ομάδα ήταν αυτοί που έκαναν ορειβασία με όλο τον προστατευτικό εξοπλισμό, ενώ η δεύτερη ομάδα έκανε αναρρίχηση χωρίς προστατευτικό σχοινί. Η ομάδα ελέγχου αποτελούνταν από εκείνους που ασχολούνταν με αθλήματα χαμηλού ρίσκου όπως το μπόουλινγκ και άτομα από το γενικό πληθυσμό που συμμετείχαν σε αθλήματα για την ψυχαγωγία τους. Παρά το γεγονός τα άτομα που ασχολούνταν με τα ακραία αθλήματα είχαν υψηλότερη

βαθμολογία στην κλίμακα ΑΔΣ και στις υποκλίμακες ΑΔΠ-TAS, ΑΕ-ES, μΑ-Dis, και ΑΑ-BS, μόνο η υποκλίμακα ΑΔΠ-TAS σχετιζόταν με τις διαφορές που εμφανίστηκαν στο δείγμα της μελέτης, διαφοροποιώντας τις δύο ομάδες που ασχολούνταν με τα ακραία αθλήματα από εκείνους που συμμετείχαν σε αθλήματα χαμηλού ρίσκου. Φυσική αυτο-αποτελεσματικότητα, αλλά όχι συνολική αυτο-αποτελεσματικότητα, διαφοροποίησε τις ομάδες ανάλογα με τα επίπεδα κινδύνου. Ένα πολύ σημαντικό εύρημα της έρευνας ήταν πως η φυσική αυτο-αποτελεσματικότητα, αλλά όχι η συνολική αυτο-αποτελεσματικότητα και η ένταση της αναζήτησης διέγερσης συναισθημάτων, διαφοροποιούσε τις ομάδες ανάλογα με το επίπεδο ρίσκου. Εκείνοι που συμμετείχαν σε ακραία αθλήματα και αναλάμβαναν υψηλότερα ρίσκα, είχαν περισσότερη αυτοπεποίθηση στην εκτέλεση της δραστηριότητας και στη διαχείριση του φόβου, σε σχέση με εκείνους που συμμετείχαν απλά σε ακραία αθλήματα, οι οποίοι με τη σειρά τους είχαν υψηλότερα επίπεδα από εκείνα των συμμετεχόντων σε αθλήματα χαμηλού ρίσκου. Η αυτο-αποτελεσματικότητα, η οποία σχετίζεται με την πεποίθηση του ατόμου ότι μπορεί να τα καταφέρει στην συγκεκριμένη δραστηριότητα (Bandura, 1977) ενισχυόταν όταν τα άτομα είχαν επιτυχή έκβαση κατά την αθλητική τους δραστηριότητα.

Οι Zarevski, Marusic, Zolotic, Bunjevac και Vukosav (1998) χρησιμοποίησαν δύο κλίμακες αναζήτησης διέγερσης συναισθημάτων, την κλίμακα ΑΔΣ και την κλίμακα AISS, για να συγκρίνουν τους συμμετέχοντες σε αθλήματα υψηλού και χαμηλού ρίσκου. Όλες οι υποκλίμακες τόσο της ΑΔΣ και της AISS, έδειξαν πως υπήρχαν σημαντικές διαφορές ανάμεσα στους συμμετέχοντες σε αθλήματα υψηλού ρίσκου και στους συμμετέχοντες σε αθλήματα χαμηλού ρίσκου, ενώ η διακριτική ανάλυση έδειξε ότι πως η υποκλίμακα ΑΕ-ES, ακολουθούμενη από τις υποκλίμακες ΑΔΠ-TAS και ΑΑ-BS, αντιπροσώπευαν σχεδόν το σύνολο της διακύμανσης των διαφορών. Σε μια ανασκόπηση των ερευνών των Jack και Ronan (1998), που είχαν γίνει με συμμετέχοντες σε διάφορα αθλήματα στη Νέα Ζηλανδία, τα οποία κατατάσσονταν σε αθλήματα σε υψηλού, μεσαίου και χαμηλού ρίσκου, βρήκαν πως από τις 13 υψηλού και μεσαίου ρίσκου ομάδες που μελετήθηκαν, όλες εμφάνισαν σημαντικά υψηλότερες βαθμολογίες στην υποκλίμακα ΑΔΠ-TAS σε σχέση με τις ομάδες ελέγχου, οι 7 ομάδες είχαν υψηλότερη βαθμολογία στην υποκλίμακα ΑΕ-ES, οι 4 στην μΑ-Dis και 3 στην ΑΑ-BS. Σέρφερ και αθλητές από άλλα αθλήματα, συγκρίθηκαν σε μια μελέτη των Diehm and Armatas (2004). Οι σέρφερ είχαν υψηλότερη βαθμολογία από τους υπόλοιπους αθλητές στις υποκλίμακες ΑΔΠ-TAS,

AE-ES και μΑ-Dis.

Η Goma-i-Freixanet (2004), συνόψισε 25 μελέτες που αφορούσαν ακραία αθλήματα και είχαν χρησιμοποιηθεί οι κλίμακες ΑΔΣ-IV και ΑΔΣ-V (SSS-IV & SSS-V). Στις 22 από τις 25 μελέτες, η ομάδα των συμμετεχόντων στα ακραία αθλήματα σημείωσε υψηλότερη συνολική βαθμολογία σε σύγκριση με την ομάδα ελέγχου καθώς και στις υποκλίμακες ΑΔΠ-TAS (20), AE-ES (13), μΑ-Dis (10), ΑΑ-BS (9). Με μικρές εξαιρέσεις, τα άτομα που συμμετείχαν στα ακραία αθλήματα, αναζητούσαν έντονη διέγερση συναισθημάτων και είχαν ιδιαίτερα υψηλή βαθμολογία στην υποκλίμακα ΑΔΠ-TAS. Υπάρχει επίσης και διαφοροποίηση μεταξύ των διαφορετικών αθλημάτων. Αυτοί που έκαναν ακραία αθλήματα, όπως είναι η ορειβασία, η ελεύθερη πτώση και οι καταδύσεις αναζητούσαν εντονότερη διέγερση συναισθημάτων. Ακολούθως αυτοί που έκαναν αθλήματα μεσαίου ρίσκου, όπως είναι η κολύμβηση, το καράτε, το χόκεϊ επί πάγου και το τένις. Τα άτομα που ασχολούνταν με δραστηριότητες, οι οποίες είναι χαμηλού ρίσκου και θεωρούνται σχετικά «μονότονες», όπως είναι το τρέξιμο μεγάλων αποστάσεων, το βόλεϊ και το γκολφ αναζητούσαν χαμηλή διέγερση συναισθημάτων.

Η Goma-i-Freixanet (2004) συνοψίζοντας τη δική της έρευνα και την έρευνα άλλων για τις υποκλίμακες της ΑΔΣ και τις σχέσεις τους με το επίπεδο του ρίσκου και την εμπλοκή στα αθλήματα αναφέρει πως:

1. Η βαθμολογία στην υποκλίμακα ΑΔΠ-TAS, που εκφράζει την επιθυμία κάποιου να δράσει σε ριψοκίνδυνα, διεγερτικά και περιπετειώδη αθλήματα και δραστηριότητες, είναι αυξημένη σε αθλήματα με υψηλό και μεσαίο ρίσκο καθώς και σε ορισμένα αθλήματα χαμηλού κινδύνου, αν και σε μικρότερο βαθμό στα τελευταία.
2. Η βαθμολογία στην υποκλίμακα AE-ES, που εκφράζει την επιδίωξη απόλαυσης νέων συγκινήσεων από δραστηριότητες όπως η μουσική, η τέχνη, τα ταξίδια και τα ψυχοτρόπα ναρκωτικά, είναι αυξημένη μαζί με την ΑΔΠ-TAS, μόνο στα αθλήματα με υψηλό επίπεδο ρίσκου, γεγονός που δείχνει πως δε μετράει μόνο η συγκίνηση ή η περιπέτεια στα ακραία αθλήματα.
3. Η υποκλίμακα ΑΑ-BS που αφορά την αποφυγή της ανοϊας και την αντιπάθεια στις επαναλαμβανόμενες εμπειρίες, είναι υψηλή μόνο στα πιο ακραία αθλήματα.
4. Η συνολική βαθμολογία στην κλίμακα ΑΔΣ και την υποκλίμακα μΑ-Dis, εμφανίζει σημαντικές διαφορές όταν συγκρίνονται αθλητές που συμμετέχουν σε αθλήματα οποιουδήποτε ρίσκου σε σύγκριση με ομάδες ελέγχου που δε

συμμετέχουν σε κανένα άθλημα. Η Goma-i-Freixanet, αναφέρει επίσης πως η υποκλίμακα μΑ-Dis, σχετίζεται με τις κοινωνικές δραστηριότητες γύρω από τα αθλήματα, όπως είναι οι γιορτές μετά από μια νίκη και την τάση κάποιου να είναι αντισυμβατικός και «αιρετικός» γενικότερα.

Αναζήτηση διέγερσης συναισθημάτων και δρομικά αθλήματα

Οι Rowland, Franken και Harrison (1986) βρήκαν ότι ορισμένα αθλήματα που απαιτούν υψηλά επίπεδα σωματικής δραστηριότητας όπως το είναι το τζόκινγκ (τρέξιμο χαμηλής έντασης), το τρέξιμο, η άρση βαρών, το γκολφ και το τένις, ήταν πιο δημοφιλή ανάμεσα στα άτομα που αναζητούσαν χαμηλή διέγερση συναισθημάτων σε σύγκριση με αυτούς που αναζητούσαν έντονη διέγερση συναισθημάτων. Οι Murgatroyd, Rushton, Apter και Ray (1978) χρησιμοποιώντας την κλίμακα Σκοπού Κυριαρχίας (TelicDominanceScale-TDS) προκειμένου να διερευνήσουν το σκοπό συμμετοχής σε αθλήματα, βρήκαν πως η βαθμολογία στην υποκλίμακα της αποφυγής διέγερσης είναι αντιστρόφως ανάλογη προς την αναζήτηση διέγερσης συναισθημάτων. Τα άτομα δηλαδή που αναζητούν χαμηλή διέγερση συναισθημάτων, τείνουν να αποφεύγουν την υψηλή διέγερση. Μπορούμε έτσι να υποθέσουμε, πως αφού το τρέξιμο δεν προσφέρει υψηλή διέγερση, αυτός είναι και ένας λόγος για τον οποίο το επιλέγουν άτομα που αναζητούν χαμηλή διέγερση συναισθημάτων.

Οι Kerr και Svebak (1989) διαπίστωσαν ότι εκείνοι που κάνουν ακραία αθλήματα, είχαν χαμηλότερα επίπεδα αποφυγής διέγερσης από εκείνους που ασχολούνται με αθλήματα χαμηλού ρίσκου. Συνέκριναν άτομα που επιδίδονταν σε αθλήματα αντοχής και τα οποία απαιτούν έντονη και επίμονη δραστηριότητα, όπως είναι το τρέξιμο μεγάλων αποστάσεων, η κωπηλασία και το τζόκινγκ, με όσους εμπλέκονταν σε ακραία και «εκρηκτικά» σπορ τα οποία απαιτούν έντονη συγκέντρωση και δραστηριότητα για σύντομες χρονικές περιόδους όπως είναι το κρίκετ, το ποδόσφαιρο, το χόκεϊ, το μπέιζμπολ και το σέρφινγκ. Βρήκαν ότι οι δρομείς μεγάλων αποστάσεων είχαν υψηλότερη βαθμολογία στην υποκλίμακα της αποφυγής διέγερσης του TDS και στην υποκλίμακα του προσανατολισμένου σχεδιασμού σε σύγκριση με τους παίκτες του χόκεϊ ή του γκόλφ. Αυτά τα ευρήματα είναι συνεπή και με προηγούμενες έρευνες που δείχνουν ότι δρομείς μεγάλων αποστάσεων έχουν χαμηλά επίπεδα αναζήτησης διέγερσης συναισθημάτων (McCutcheon, 1981; Breivik, 1991).

Ο Gundersheim (1987), έχει αναφέρει πως οι διαφορές που παρατηρούνται στην αναζήτηση διέγερσης συναισθημάτων ανάμεσα στα διάφορα αθλήματα αφορούν και στο επίπεδο σωματικής επαφής, καθώς αυτοί που αναζητούν έντονη διέγερση συναισθημάτων συμμετέχουν σε αθλήματα με περισσότερη σωματική επαφή (πχ. πάλη, ράγκμπυ κτλ) σε σχέση με αυτούς που συμμετέχουν σε ανέπαφα σπορ. Σε παρόμοιο συμπέρασμα κατέληξαν οι Potgieter και Bisschoff (1990) οι οποίοι διαπίστωσαν πως οι παίκτες του ράγκμπι είχαν υψηλότερη βαθμολογία στην κλίμακα ΑΔΣ σε σύγκριση με τους μαραθωνοδρόμους. Σύμφωνα με τους ερευνητές αυτό θα μπορούσε να οφείλεται και στην χαμηλότερη διέγερση συναισθημάτων που αναζητούν οι δρομείς μεγάλων αποστάσεων σε σύγκριση με τους παίκτες ράγκμπι.

ΜΕΘΟΔΟΣ

Δείγμα

Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά διακόσιοι πενήντα πέντε (255) αθλητές και αθλήτριες, εκ των οποίων οι διακόσιοι τριάντα ένας (231, ή ποσοστό 90.6%) ήταν άνδρες και οι είκοσι τέσσερις (24, ή ποσοστό 9.4%) ήταν γυναίκες. Η ηλικία των συμμετεχόντων κυμάνθηκε από είκοσι (20) έως πενήντα εννιά (59) έτη με τη μέση ηλικία να είναι σαράντα (40) έτη ($M = 40.00$, $SD = 7.40$), ενώ η εμπειρία τους διαφοροποιούνταν. Ειδικότερα, σαράντα έξι (46, ή ποσοστό 18.0%) είχαν λάβει μέρος σε έως τρεις (3) αγώνες, ενενήντα πέντε (95, ή ποσοστό 37.3%) από τέσσερις (4) έως έξι (6) αγώνες, εξήντα δύο (62, ή ποσοστό 24.3%) συμμετέχοντες είναι εμπειρία επτά (7) έως εννιά (9) αγώνες, ενώ τέλος πενήντα δύο (52, ή ποσοστό 20.4%) είχαν αγωνιστική εμπειρία μεγαλύτερη των δέκα (10) αγώνων. Επίσης, κατατασσοντας τους συμμετέχοντες ως προς το επίπεδό τους, είκοσι (20, ή ποσοστό 7.8%) συμμετέχοντες χαρακτηρίστηκαν ως αρχάριοι, ενενήντα οκτώ (98, ή ποσοστό 38.4%) ως μεσαίου επιπέδου, εκατόν δύο (102, ή ποσοστό 40.0%) ως έμπειροι, ενώ τέλος τριάντα πέντε (35, ή ποσοστό 13.7%) συμμετέχοντες κατηγοριοποιήθηκαν ως πολύ έμπειροι δρομείς. Τέλος ως προς το είδος του αγωνίσματος που συμμετείχαν διακόσιοι τριάντα εννιά (239, ή ποσοστό 93.7%) συμμετέχοντες ήταν δρομείς ορεινών αγώνων, ενώ δέκα έξι (16, ή ποσοστό 6.3%) ήταν δρομείς ασφάλτινων αγώνων.

Μέσα συλλογής δεδομένων

Ερωτηματολόγιο “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” (Zuckerman, 1994). Η πρωτότυπη έκδοση του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” είναι ένα όργανο μέτρησης αυτοαναφοράς, το οποίο αποτελείται από σαράντα (40) ερωτήματα και δημιουργήθηκε από τον Zuckerman (1994) για τη μέτρηση χαρακτηριστικών προδιάθεσης για την ανάληψη ρίσκου από τον αθλητή. Κάθε ένας από τους τέσσερις (4) παράγοντες αποτελείται από δέκα (10) ερωτήματα. Οι απαντήσεις δίνονται με βάση διχοτομικές απαντήσεις, όπου ο συμμετέχων επιλέγει μεταξύ δύο απαντήσεων σε κάθε ερώτημα – θέμα. Ο Zuckerman (1994) βασίστηκε σε προηγούμενα ερευνητικά αποτελέσματα, υποστηρίζοντας ότι το Ερωτηματολόγιο

“Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” αποτελείται από τέσσερις παράγοντες που είναι οι ακόλουθοι: (1) αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας, (2) αναζήτηση νέων εμπειριών, (3) μη αναστολή και (4) αποφυγή της ανίας

Παρουσιάζοντας αναλυτικά τους παράγοντες του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων”, ο παράγοντας «αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας» (ΑΔΠ-TAS) αναφέρεται και αξιολογεί την επιθυμία ή την τάση του ατόμου να δράσει σε ριψοκίνδυνα, διεγερτικά και να συμμετέχει σε περιπετειώδη αθλήματα και δραστηριότητες. Ο παράγοντας «αναζήτηση νέων εμπειριών» (ΑΕ-ES) αναφέρεται στην τάση του ατόμου ή στην επιδίωξη απόλαυσης νέων συγκινήσεων από δραστηριότητες όπως η μουσική, η τέχνη, τα ταξίδια και τα ψυχοτρόπα ναρκωτικά. Ο τρίτος παράγοντας του ερωτηματολογίου «μη-αναστολή» (μΑ-Dis) αναφέρεται και αξιολογεί την αυθόρμητη εξωστρεφή συμπεριφορά του ατόμου, ενώ ο τελευταίος παράγοντας είναι η «αποφυγή της ανίας» (ΑΑ-BS) και αντικατοπτρίζει την αντιπάθεια του ατόμου στις επαναλαμβανόμενες εμπειρίες ή γενικότερα σε εμπειρίες τις οποίες έχει ξαναβιώσει στο παρελθόν (Μπελογιάννης και συν., 2007). Οι διχοτομικές απαντήσεις κωδικοποιούνται κατάλληλα Σχετικό παράδειγμα διπλής διατύπωσης, από το ερωτηματολόγιο, παρατίθεται στον πίνακα 3.

Η τιμή σε κάθε παράγοντα προκύπτει από την κωδικοποίηση των διχοτομικών απαντήσεων σε κάθε θέμα των υποκλιμάκων χωριστά με σκοπό να προκύψει η συνολική τιμή σε ξάθε κλίμακα. Με βάση τις απαντήσεις των συμμετεχόντων η τιμή της κάθε κλίμακας μπορεί να λάβει τιμές από μηδέν (0) έως δέκα (10), όπου μεγαλύτερες τιμές σημειώνουν ότι ο συμμετέχων έχει το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό σε υψηλό βαθμό. Πέραν των επιμέρους τεσσάρων τιμών σε κάθε παράγοντα του Ερωτηματολογίου μπορεί να προκύψει και μια συνολική τιμή ως άθροισμα των τεσσάρων επί μέρους υποκλιμάκων με βάση το οποίο προκύπτει μια συνολική επίδοση κάθε ατόμου στο Ερωτηματολόγιο “Αναζήτησης Διέγερσης-Συναισθημάτων”.

Διαδικασία συλλογής δεδομένων

Οι συμμετέχοντες συμπλήρωσαν του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” σύμφωνα με το πώς συνήθως αισθάνονται . Το ερωτηματολόγιο χορηγήθηκε στους αθλητές πριν την έναρξη των αγώνων. Η διάρκεια συλλογής των δεδομένων διήρκεσε περίπου 3 μήνες. (Από 15-8-2015 μέχρι 20-11-2015)

Στατιστική ανάλυση

Οι βασικές στατιστικές αναλύσεις της παρούσας μελέτης πραγματοποιήθηκαν σε δύο στάδια.

Ειδικότερα, στο πρώτο στάδιο αναλύθηκαν σε πρώτη φάση τα δεδομένα ως προϋπόθεση για τις στατιστικές αναλύσεις του δεύτερου σταδίου. Συγκεκριμένα, ελέγχθηκε η κατανομή και η διασπορά των δεδομένων (Tabachnick & Fidell, 2006), καθώς και οι ακόλουθοι δείκτες:

1. Δείκτες περιγραφικής στατιστικής (descriptive statistics), όπως μέση τιμή (M), τυπική απόκλιση (SD), διάμεσος (median), εκατοστιαία συχνότητα (percentage frequency) και αθροιστική εκατοστιαία συχνότητα (cumulative percentage frequency).
2. Έλεγχος της διασποράς των τιμών των δεδομένων [μονομεταβλητή κατανομή (univariate distribution), πολυμεταβλητή κατανομή (multivariate distribution), τιμές απόστασης Mahalanobis (Mahalanobis distance values), ο έλεγχος Levene (Levene's test), οι τιμές της αναλογίας F_{\max} (F_{\max} ratio values), ο έλεγχος Box M (Box's M test).

Έπειτα, ακολούθησαν οι παρακάτω αναλύσεις με στόχο τον έλεγχο του σκοπού και των υποθέσεων της παρούσας ερευνητικής μελέτης:

3. Για τη μέτρηση των διαφορών μεταξύ των κατηγοριών έγιναν οι παρακάτω αναλύσεις:
 - (α) *t-test ανεξαρτήτων δειγμάτων* (independent sample *t-test*) [μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD), βαθμοί ελευθερίας (df), *t*-τιμές (*t-values*) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p)],
 - (β) πολυμεταβλητή ανάλυση διακύμανσης (multiple analysis of variance) [μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD), βαθμοί ελευθερίας (df), Wilks' A , Pillais Trace, F -τιμές (F -values), επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p), η^2_p , ο έλεγχος Tukey (Tukey test)]. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν επιμέρους αναλύσεις διακύμανσης (follow-up univariate ANOVAs με έλεγχο Tukey) στους παράγοντες οι οποίοι διέφεραν σημαντικά μεταξύ τους, προκειμένου να προσδιορισθούν οι ομάδες-κατηγορίες που διέφεραν. Τέλος, έγινε διόρθωση Bonferroni (Bonferroni adjustment) (Tabachnick & Fidell, 2006) για την αποφυγή του σφάλματος τύπου I.

4. Οι συσχετίσεις μεταξύ των εξεταζομένων μεταβλητών εξετάστηκαν με τον συντελεστή συσχέτισης Pearson r (Pearson r correlation coefficient).

Όλες οι προαναφερόμενες στατιστικές αναλύσεις έγιναν μέσω του στατιστικού προγράμματος Statistical Package for Social Science (S.P.S.S.) for Windows (Version 19.0), βάσει του οποίου εξετάστηκαν οι σκοποί, οι υποθέσεις και οι προαναφερθείσες στατιστικές αναλύσεις της παρούσας μελέτης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Έλεγχος της αξιοπιστίας του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων”

Αξιοπιστία του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων”: Τα αποτελέσματα του ελέγχου της αξιοπιστίας των παραγόντων, μέσω του δείκτη εσωτερικής συνέπειας Cronbach παρουσιάζονται στον Πίνακα 1. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης υποστήριξαν την ύπαρξη αποδεκτής εσωτερικής συνέπειας στο σύνολο των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” όπου οι τιμές α του Cronbach, ως βασικός δείκτης της εσωτερικής συνέπειας ενός ερωτηματολογίου, εμφάνισε απόλυτα ικανοποιητικό εύρος τιμών και συγκεκριμένα κυμάνθηκε από .60 έως .82. Επίσης, οι συσχετίσεις των ερωτημάτων με την κλίμακα καθώς και οι συσχετίσεις των ερωτημάτων μεταξύ τους έλαβαν πλήρως αποδεκτές τιμές.

Πίνακας 1. Δείκτης περιγραφικής στατιστικής και εσωτερικής συνέπειας (Cronbach α) των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” στο σύνολο του δείγματος, στο σύνολο των ανδρών και στο σύνολο των γυναικών

	<i>M</i>	<i>SD</i>	Cronbach α
Σύνολο δείγματος			
Αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας	7.35	2.37	.75
Αναζήτηση νέων εμπειριών	6.15	2.00	.75
Μη αναστολή	4.16	2.06	.63
Αποφυγή της ανίας	2.95	1.85	.61
Συνολική τιμή ΑΔΣ	20.61	5.74	.79
Άνδρες			
Αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας	7.51	2.26	.73
Αναζήτηση νέων εμπειριών	6.26	1.94	.72
Μη αναστολή	4.26	1.98	.60
Αποφυγή της ανίας	2.98	1.85	.61
Συνολική τιμή ΑΔΣ	21.01	5.45	.77
Γυναίκες			
Αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας	5.79	2.78	.76
Αναζήτηση νέων εμπειριών	5.08	2.22	.78
Μη αναστολή	3.29	2.61	.82
Αποφυγή της ανίας	2.63	1.81	.62
Συνολική τιμή ΑΔΣ	16.78	7.07	.86

Συσχετίσεις μεταξύ των εξεταζόμενων μεταβλητών στο σύνολο των συμμετεχόντων του δείγματος

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται οι αλληλοσυσχετίσεις μεταξύ των εξεταζόμενων παραγόντων των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης

Διέγερσης – Συναισθημάτων” στο σύνολο του δείγματος.

Πίνακας 2. Αλληλοσυσχετίσεις των παραγόντων των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” στο σύνολο του δείγματος

	Αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας	Αναζήτηση νέων εμπειριών	Μη αναστολή	Αποφυγή της ανίας
Αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας	1.00	.36***	.31***	.06
Αναζήτηση νέων εμπειριών		1.00	.48***	.29***
Μη αναστολή			1.00	.34***
Αποφυγή της ανίας				1.00

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των αλληλοσυσχετίσεων (intercorrelations) μεταξύ των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” στο σύνολο του δείγματος. Τα αποτελέσματα έδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών συσχετίσεων μεταξύ των παραγόντων του Ερωτηματολογίου. Ειδικότερα, υψηλή θετική συσχέτιση εμφανίσθηκε μεταξύ των παραγόντων αναζήτηση νέων εμπειριών και μη αναστολή, ενώ μέτριες– θετικές στατιστικά σημαντικές συσχετίσεις εμφανίσθηκαν μεταξύ των υπολοίπων παραγόντων του Ερωτηματολογίου (αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας, αναζήτηση νέων εμπειριών, μη αναστολή, αποφυγή της ανίας).

Συγκρίσεις μεταξύ ομάδων

Στους Πίνακες 3 ως 6 παρουσιάζονται οι διαφορές με βάση το φύλο (άνδρες, γυναίκες), το είδος του αγώνα δρόμου στο οποίο συμμετέχουν (βουνό, άσφαλτος), το επίπεδο των συμμετεχόντων (αρχάριος, μέτριος, έμπειρος, πολύ έμπειρος) και το αριθμό των αγώνων στους οποίους έχουν συμμετάσχει (1 -3 αγώνες, 4 – 6 αγώνες, 7 – 9 αγώνες, 10 αγώνες και άνω) στους παράγοντες του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης

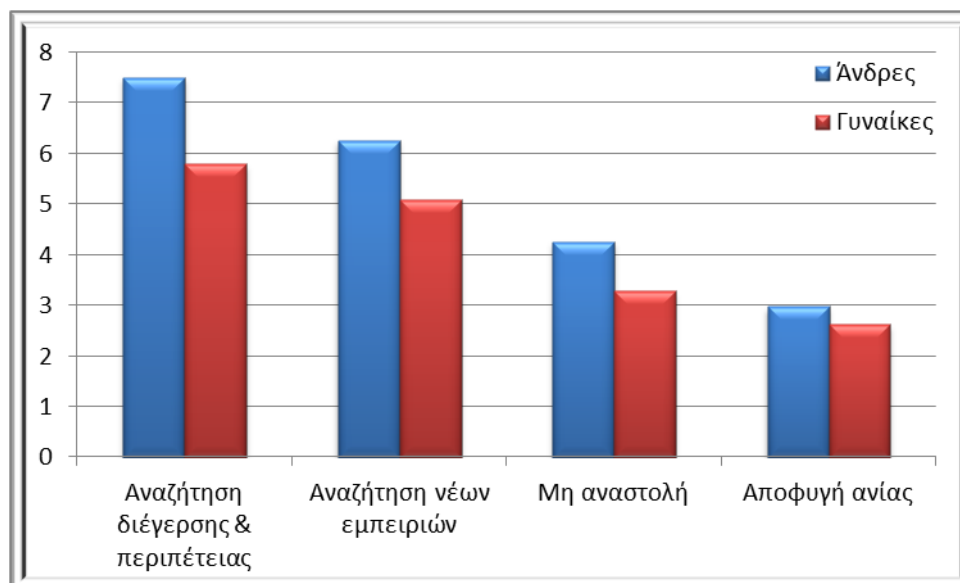
Διέγερσης – Συναισθημάτων” (αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας, αναζήτηση νέων εμπειριών, μη αναστολή και αποφυγή ανίας) καθώς και στη συνολική τιμή της αναζήτησης διέγερσης – συναισθήματος (ΑΔΣ).

Ειδικότερα, στους Πίνακες 3 έως 6 και Γραφήματα 1 έως 6 παρατίθενται οι μέσες τιμές (M) και οι τυπικές αποκλίσεις (SD) μεταξύ συμμετεχόντων δρομέων διαφορετικού φύλου, είδος αγώνα δρόμου, επίπεδο συμμετεχόντων και αριθμός αγώνων στους οποίους έχουν συμμετάσχει στους παράγοντες του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων”. Επίσης, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου υποκεφαλαίου παρουσιάζονται οι δείκτες στατιστικής σημαντικότητας [Wilks’ Λ , δείκτης F , βαθμοί ελευθερίας (df), επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας ($p < .001$, $p < .01$, $p < .05$, ns), partial η^2] οι οποίοι προσδιορίζουν το βαθμό της διαφοράς μεταξύ των ομάδων.

Στον Πίνακα 3 παρουσιάζονται οι μέσες τιμές (M) και οι τυπικές αποκλίσεις (SD) των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” μεταξύ των ανδρών δυτών και των γυναικών δρομέων στο σύνολο του δείγματος των δρομέων της έρευνας. Τα αποτελέσματα της πολυμεταβλητής ανάλυσης διακύμανσης υποστήριξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ των συμμετεχόντων των δύο φύλων (Wilks’ $\Lambda = .943$, $F_{1,253} = 3.785$, $p < .01$, $\eta^2_p = .057$). Οι επιμέρους αναλύσεις μεταξύ των δύο φύλων έδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών στους παράγοντες: (1) αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας ($F_{1,253} = 12.035$, $p < .001$, $\eta^2_p = .045$), (2) αναζήτηση νέων εμπειριών ($F_{1,253} = 7.750$, $p < .01$, $\eta^2_p = .030$) και (3) μη αναστολή ($F_{1,253} = 4.807$, $p < .05$, $\eta^2_p = .019$) (Σχήμα 1). Επίσης, στατιστικά σημαντικές διαφορές εμφανίσθηκαν μεταξύ των ανδρών και γυναικών δρομέων στη συνολική τιμή ΑΔΣ (t -τιμή = 2.835, $p < .01$), όπου οι άνδρες εμφάνισαν υψηλότερες τιμές έναντι των γυναικών.

Πίνακας 3. Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” και της συνολικής τιμής των δύο φύλων (άνδρες, γυναίκες) στο σύνολο των συμμετεχόντων δρομέων

	Άνδρες <i>M (SD)</i>	Γυναίκες <i>M (SD)</i>	<i>p</i>
Αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας	7.51 (2.26)	5.79 (2.78)	.001
Αναζήτηση νέων εμπειριών	6.26 (1.94)	5.08 (2.22)	.01
Μη αναστολή	4.26 (1.98)	3.29 (2.61)	.05
Αποφυγή της ανίας	2.98 (1.85)	2.63 (1.81)	<i>ns</i>
Συνολική ΑΔΣ	21.01 (5.45)	16.78 (7.07)	.01



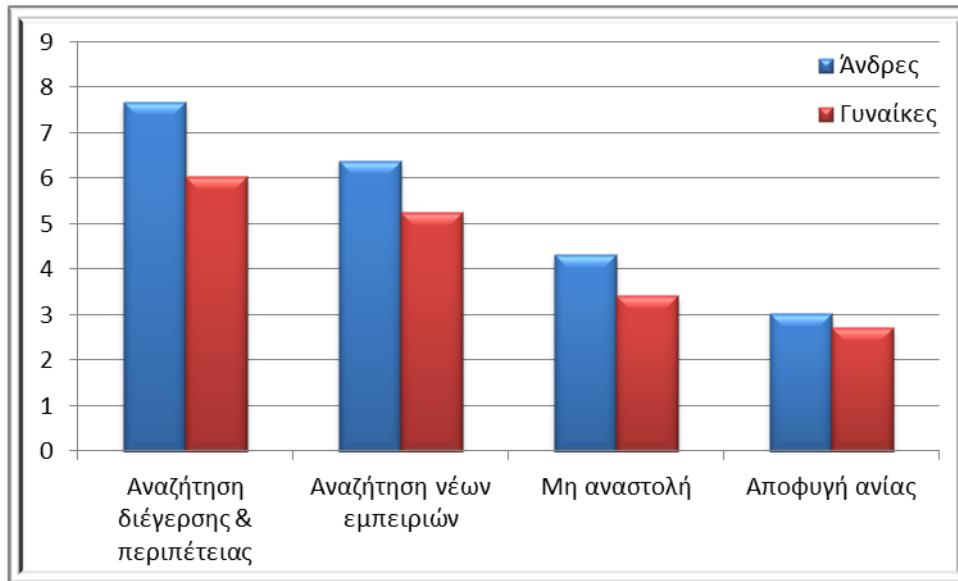
Σχήμα1.Ιστογράμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” με βάση το φύλο στο σύνολο των συμμετεχόντων δρομέων

Στον Πίνακα 4 παρουσιάζονται οι μέσες τιμές (*M*), οι τυπικές αποκλίσεις (*SD*) και το επίπεδο της στατιστικής σημαντικότητας (*p*) των διαφορών των παραγόντων

του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” μεταξύ των ανδρών και των γυναικών δρομέων αγώνων ορεινού δρόμου. Τα αποτελέσματα της πολυμεταβλητής ανάλυσης διακύμανσης υποστήριξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ των συμμετεχόντων των δύο φύλων (Wilks’ $\Lambda = .941$, $F_{1,237} = 3.698$, $p < .01$, $\eta^2_p = .059$). Οι επιμέρους αναλύσεις μεταξύ των δύο φύλων έδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών στους παράγοντες: (1) αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας ($F_{1,237} = 11.106$, $p < .001$, $\eta^2_p = .045$), (2) αναζήτηση νέων εμπειριών ($F_{1,237} = 7.536$, $p < .01$, $\eta^2_p = .031$) και (3) μη αναστολή ($F_{1,237} = 3.964$, $p < .05$, $\eta^2_p = .016$). Επίσης, στατιστικά σημαντικές διαφορές εμφανίστηκαν μεταξύ των ανδρών και γυναικών δρομέων βουνού στη συνολική τιμή ΑΔΣ (t -τιμή = 2.895, $p < .01$), όπου οι άνδρες εμφάνισαν υψηλότερες τιμές έναντι των γυναικών (Σχήμα 2).

Πίνακας 4: Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” των δύο φύλων στο σύνολο των συμμετεχόντων δρομέων βουνού

	Άνδρες <i>M (SD)</i>	Γυναίκες <i>M (SD)</i>	<i>p</i>
Αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας	7.68 (2.21)	6.04 (2.55)	.001
Αναζήτηση νέων εμπειριών	6.40 (1.88)	5.26 (2.09)	.01
Μη αναστολή	4.32 (1.97)	3.43 (2.57)	.05
Αποφυγή της ανίας	3.04 (1.86)	2.74 (1.76)	<i>ns</i>
Συνολική τιμή ΑΔΣ	21.45 (5.24)	17.48 (6.36)	.01

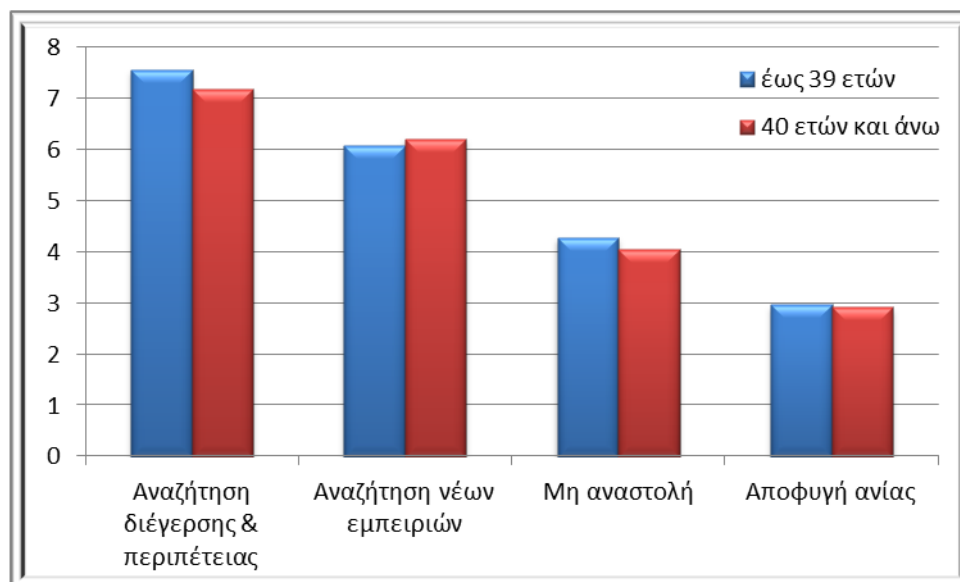


Σχήμα2.Ιστόγραμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” με βάση το φύλο στο σύνολο των συμμετεχόντων δρομέωνβουνού

Στον Πίνακα 5 παρουσιάζονται οι μέσες τιμές (M) και οι τυπικές αποκλίσεις (SD) των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” μεταξύ των δρομέων διαφορετικής ηλικίας (έως 39 ετών, 40 ετών και άνω) στο σύνολο του δείγματος της έρευνας. Τα αποτελέσματα της πολυμεταβλητής ανάλυσης διακύμανσης δεν υποστήριξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ των συμμετεχόντων διαφορετικής ηλικίας ($Wilks' \lambda = .985, F_{1,253} = .947, ns, \eta^2_p = .015$) (Σχήμα3). Επίσης, δεν εμφανίσθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δρομέων διαφορετικής ηλικίας στη συνολική τιμή ΑΔΣ (t -τιμή = $.723, ns$).

Πίνακας 5. Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” και της συνολικής τιμής των δρομέων διαφορετικής ηλικίας στο σύνολο των συμμετεχόντων

	έως 39 ετών <i>M (SD)</i>	40 ετών & άνω <i>M (SD)</i>	<i>p</i>
Αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας	7.56 (2.37)	7.18 (2.35)	<i>ns</i>
Αναζήτηση νέων εμπειριών	6.08 (2.01)	6.21 (1.99)	<i>ns</i>
Μη αναστολή	4.28 (2.23)	4.06 (1.92)	<i>ns</i>
Αποφυγή της ανίας	2.97 (1.88)	2.92 (1.83)	<i>ns</i>
Συνολική ΑΔΣ	20.90 (5.97)	20.37 (5.55)	<i>ns</i>



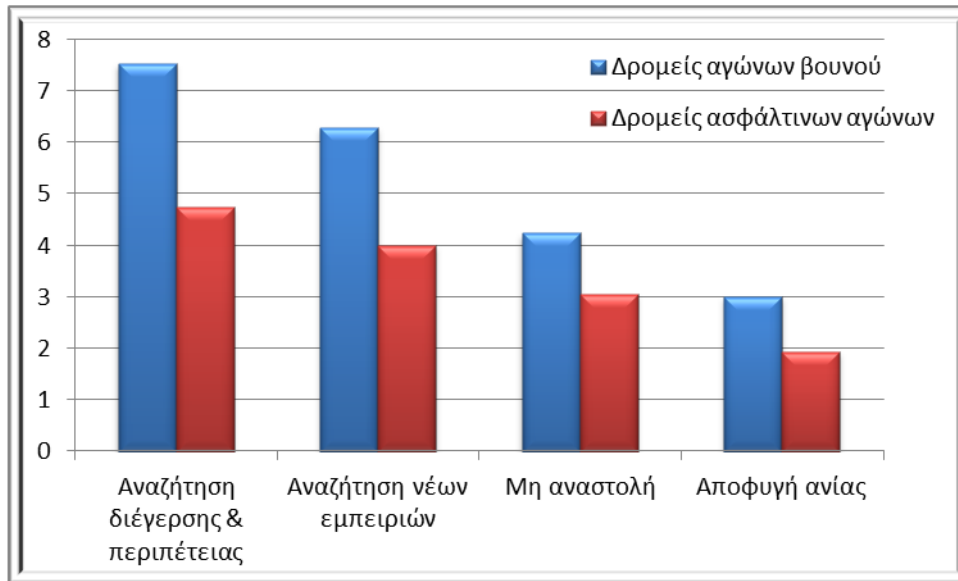
Σχήμα3.Ιστογράμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” με βάση την ηλικία στο σύνολο των συμμετεχόντων δρομέων

Στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται οι μέσες τιμές (*M*) και οι τυπικές αποκλίσεις (*SD*) των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” μεταξύ των δρομέων αγώνων βουνού και των των δρομέων ασφάλτινων αγώνων. Τα αποτελέσματα της πολυμεταβλητής ανάλυσης διακύμανσης υποστήριξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ των συμμετεχόντων των δύο τύπων δρομέων ($Wilks' A = .875, F_{1,253} = 8.896, p < .001, \eta^2_p$

= .125). Οι επιμέρους αναλύσεις μεταξύ των δύο δύλων έδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών στους παράγοντες: (1) αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας ($F_{1,253} = 22.396, p < .001, \eta^2_p = .081$), (2) αναζήτηση νέων εμπειριών ($F_{1,253} = 21.367, p < .001, \eta^2_p = .078$), (3) μη αναστολή ($F_{1,253} = 4.939, p < .05, \eta^2_p = .019$) και (δ) αποφυγή της ανίας ($F_{1,253} = 5.147, p < .05, \eta^2_p = .020$). Επίσης, στατιστικά σημαντικές διαφορές εμφανίσθηκαν μεταξύ των δρομέων βουνού και δρομέων ασφάλτινων αγώνων στη συνολική τιμή ΑΔΣ (t -τιμή = 5.181, $p < .001$), όπου οι δρομείς αγώνων βουνού εμφάνισαν σημαντικά υψηλότερη τιμή έναντι των αθλητών ασφάλτινων αγώνων (Σχήμα4).

Πίνακας 6. Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” στους δρομείς αγώνων βουνού και των δρομέων ασφάλτινων αγώνων

	Δρομείς αγώνων βουνού <i>M (SD)</i>	Δρομείς ασφάλτινων αγώνων <i>M (SD)</i>	<i>p</i>
Αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας	7.53 (2.29)	4.75 (1.91)	.001
Αναζήτηση νέων εμπειριών	6.29 (1.92)	4.00 (1.90)	.001
Μη αναστολή	4.24 (2.05)	3.06 (2.05)	.05
Αποφυγή της ανίας	3.01 (1.85)	1.94 (1.57)	.05
Συνολική τιμή ΑΔΣ	21.07 (5.47)	13.75 (5.53)	.001

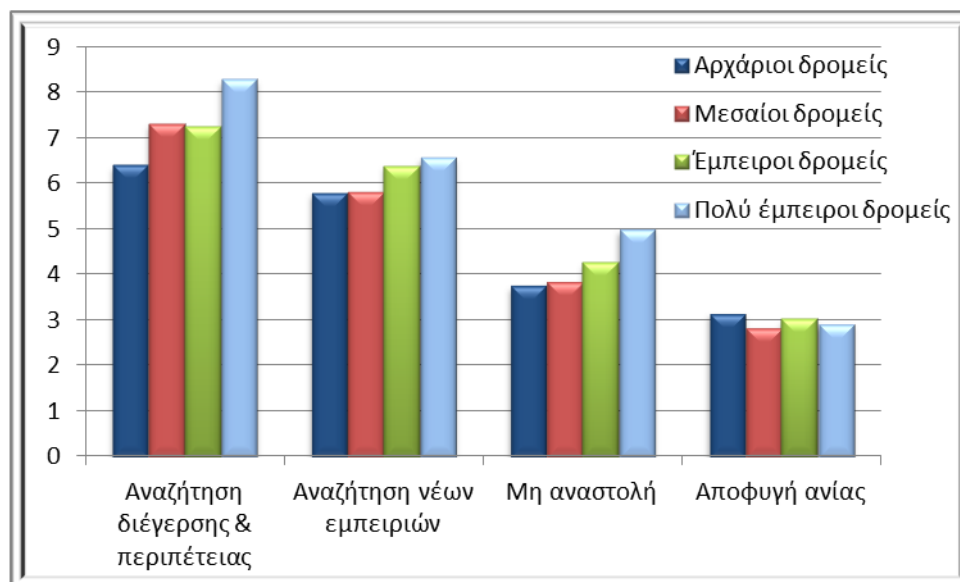


Σχήμα 4. Ιστόγραμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” μεταξύ των δρομέων αγώνων βουνού και των δρομέων ασφάλτινων αγώνων

Στον Πίνακα 7 παρουσιάζονται οι μέσες τιμές (M) και οι τυπικές αποκλίσεις (SD) των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” μεταξύ των δρομέων διαφορετικού επιπέδου (αρχάριοι δρομείς, μεσαίοι δρομείς, έμπειροι δρομείς, πολύ έμπειροι δρομείς). Τα αποτελέσματα της πολυμεταβλητής ανάλυσης διακύμανσης υποστήριξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ των συμμετεχόντων δρομέων διαφορετικού επιπέδου (Wilks' $\Lambda = .875$, $F_{1,253} = 8.896$, $p < .001$, $\eta^2_p = .125$). Οι επιμέρους αναλύσεις μεταξύ των δύο δύλων έδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών στους παράγοντες: (1) αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας ($F_{1,253} = 22.396$, $p < .001$, $\eta^2_p = .081$), (2) αναζήτηση νέων εμπειριών ($F_{1,253} = 21.367$, $p < .001$, $\eta^2_p = .078$), (3) μη αναστολή ($F_{1,253} = 4.939$, $p < .05$, $\eta^2_p = .019$) και (δ) αποφυγή της ανίας ($F_{1,253} = 5.147$, $p < .05$, $\eta^2_p = .020$) (Σχήμα5). Επίσης, στατιστικά σημαντικές διαφορές εμφανίσθηκαν μεταξύ των δρομέων διαφορετικού επιπέδου στη συνολική τιμή ΑΔΣ (F -τιμή = 2.981, $p < .05$), όπου οι έμπειροι και οι πολύ έμπειροι δρομείς εμφάνισαν υψηλότερες τιμές έναντι των αρχάριων και των μεσαίων επιπέδου δρομέων.

Πίνακας 7. Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” των συμμετεχόντων δρομέων διαφορετικού επιπέδου

	Αρχάριοι δρομείς <i>M (SD)</i>	Μεσαίοι δρομείς <i>M (SD)</i>	Έμπειροι δρομείς <i>M (SD)</i>	Πολύ έμπειροι δρομείς <i>M (SD)</i>	<i>p</i>
Αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας	6.40 (2.66)	7.32 (2.49)	7.25 (2.31)	8.29 (1.71)	.001
Αναζήτηση νέων εμπειριών	5.80 (2.53)	5.81 (1.97)	6.40 (2.00)	6.57 (1.60)	.001
Μη αναστολή	3.75 (2.84)	3.84 (2.14)	4.27 (1.79)	5.00 (1.91)	.05
Αποφυγή της ανίας	3.15 (2.56)	2.83 (1.82)	3.03 (1.78)	2.91 (1.70)	.05
Συνολική ΑΔΣ	19.10 (8.56)	19.79 (5.92)	20.96 (5.04)	22.77 (4.62)	.05



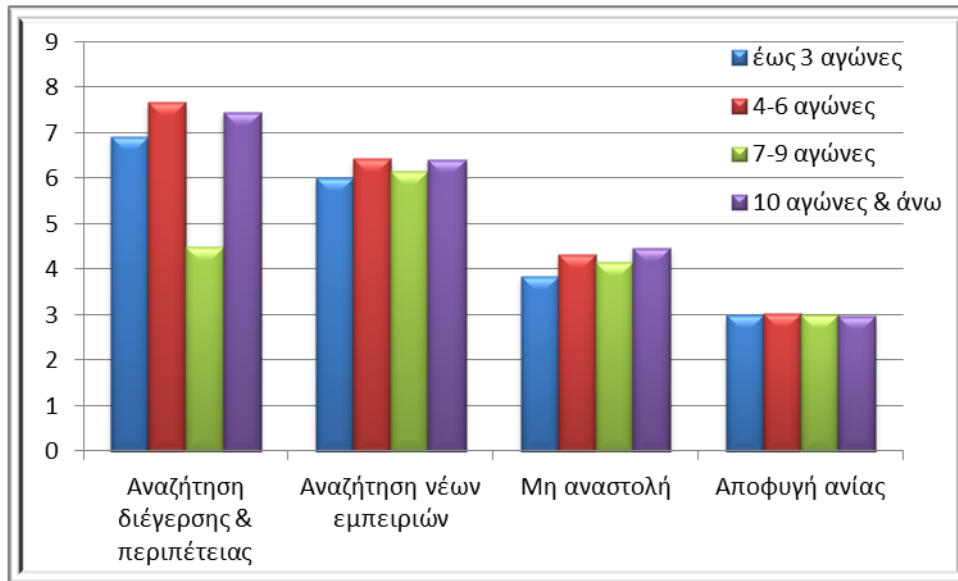
Σχήμα 5. Ιστόγραμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” των συμμετεχόντων δρομέων διαφορετικού επιπέδου

Στον Πίνακα 8 παρουσιάζονται οι μέσες τιμές (M) και οι τυπικές αποκλίσεις

(SD) των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” μεταξύ των δρομέων με διαφορετικό αριθμό αγώνων (1 – 3 αγώνες, 4 – 6 αγώνες, 7 – 9 αγώνες, 10 αγώνες και άνω). Τα αποτελέσματα της πολυμεταβλητής ανάλυσης διακύμανσης δεν υποστήριξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ των συμμετεχόντων δρομέων διαφορετικού επιπέδου (Wilks’ $\Lambda = .970$, $F_{3,235} = .585$, ns , $\eta^2_p = .010$) (Σχήμα6). Επίσης, δεν εμφανίσθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δρομέων με διαφορετική εμπειρία ως προς τον αριθμό αγώνων στη συνολική τιμή ΑΔΣ (F -τιμή = 1.180, ns).

Πίνακας 8. Μέσες τιμές (M), τυπικές αποκλίσεις (SD) και επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας (p) των διαφορών των τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” των συμμετεχόντων δρομέων διαφορετικής αγωνιστικής εμπειρίας

	έως 3 αγώνες <i>M (SD)</i>	4 – 6 αγώνες <i>M (SD)</i>	7 – 9 αγώνες <i>M (SD)</i>	10 αγώνες και άνω <i>M (SD)</i>	<i>p</i>
Αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας	6.93 (2.48)	7.67 (2.00)	4.49 (2.25)	7.46 (2.59)	<i>ns</i>
Αναζήτηση νέων εμπειριών	6.02 (2.13)	6.44 (1.91)	6.15 (1.80)	6.42 (1.94)	<i>ns</i>
Μη αναστολή	3.85 (2.59)	4.33 (1.96)	4.16 (1.84)	4.48 (1.96)	<i>ns</i>
Αποφυγή της ανίας	3.00 (2.12)	3.05 (1.69)	3.00 (1.66)	2.98 (1.82)	<i>ns</i>
Συνολική ΑΔΣ	19.28 (7.03)	20.63 (5.51)	20.95 (5.20)	21.35 (5.49)	<i>ns</i>



Σχήμα 6. Ιστόγραμμα τιμών των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων” των συμμετεχόντων δρομέων με διαφορετικό αριθμό αγώνων

ΣΥΖΗΤΗΣΗ/ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Συζήτηση – Συμπεράσματα

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης έδειξαν την ύπαρξη σημαντικών διαφορών μεταξύ των αθλητών. Συγκεκριμένα οι άνδρες εμφάνισαν σημαντικά υψηλότερες τιμές στην αναζήτηση της διέγερσης και της περιπέτειας, όπως επίσης και στην αναζήτηση νέων εμπειριών. Συγχρόνως οι άνδρες δρομείς, είτε συμμετείχαν σε αγώνες βουνού είτε ασφάλτινους εμφάνισαν υψηλότερη τιμή και στον παράγοντα μη αναστολή. Συμπερασματικά φαίνεται ότι οι άνδρες να αναζητούν σε υψηλότερο βαθμό την περιπέτεια, τη βίωση νέων εμπειριών και τη διέγερση συγκριτικά με τις γυναίκες – αθλήτριες. Το στοιχείο αυτό ενισχύεται περαιτέρω και από την υψηλότερη συνολική τιμή στην αναζήτηση διέγερσης – συναισθημάτων που εμφανίστηκε στο σύνολο του δείγματος εξετάζοντας τις διαφορές μεταξύ των δύο φύλων. Οι υψηλότερες τιμές στην αναζήτηση της περιπέτειας και των συναισθημάτων από πλευράς των αθλητών έναντι των αθλητριών πιθανά συνέβαλε στη σημαντικά υψηλότερη συμμετοχή σε δραστηριότητες που περιλαμβάνουν ρίσκο και πρόκληση, αλλά συγχρόνως μπορεί να αποδοθεί επίσης και σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας και ως ένα βαθμόστη διαφοροποίηση ανάμεσα στα δύο φύλα.

Οι ίδιες διαφοροποιήσεις που εμφανίστηκαν στο σύνολο του δείγματος παρουσιάστηκαν επίσης και μεταξύ των δύο φύλων μόνο στους συμμετέχοντες των δρομέων βουνού. Τα συγκεκριμένα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν περαιτέρω τις διαφορές ως προς το ψυχολογικό προφίλ των δύο φύλων και ως ένα βαθμό τους λόγους, πέραν των άλλων, για τους οποίους συμμετέχουν σε δραστηριότητες υψηλού ρίσκου που είναι η αναζήτηση συναισθημάτων και διέγερσης, συναισθηματικά χαρακτηριστικά τα οποία δεν προσφέρουν άλλες ή γενικότερα οι συνηθισμένες αθλητικές δραστηριότητες.

Ωστόσο αν και εμφανίστηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές με βάση το φύλο, όπου οι αθλητές αναζητούσαν την περιπέτεια και τη βίωση συναισθημάτων έναντι των αθλητριών, η εξέταση των διαφορών με βάση την ηλικία δεν έδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών. Το στοιχείο αυτό σημειώνει ότι η ηλικία των συμμετεχόντων δεν συνιστά παράγοντα ο οποίος να διαφοροποιεί τους

συγκεκριμένους εξεταζόμενους παράγοντες. Θα μπορούσε να υποστηριχθεί πιθανόν ως ένα βαθμό ότι ο λόγος της απουσίας διαφοροποίησης να οφείλεται στο γεγονός ότι η επιλογή ή η τάση του ατόμου για συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες με υψηλό ρίσκο μπορεί να γίνεται σε μικρότερη ηλικία, στοιχείο το οποίο ως ένα βαθμό γίνεται προδιαθεσικό χαρακτηριστικό ή χαρακτηριστικό της προσωπικότητας, το οποίο είναι δύσκολο να μεταβληθεί στην εξέλιξη της ζωής του ανθρώπου. Οι Mata, Josef, Samanez-Larkin, και Hertwig (2011) πρότειναν ότι οι διαφορές που σχετίζονται με την ηλικία διαφέρουν σημαντικά σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά του προς επιτέλεση έργου. Επιπλέον οι Byrnes και συν. (1999) ανέφεραν ότι υπάρχουν σημαντικές μεταβολές στο μέγεθος της απόστασης μεταξύ των δύο φύλων, που διαφοροποιείται ανάλογα με τα διαδοχικά επίπεδα ηλικιών.

Στην παρούσα μελέτη θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η επιλογή ή η τάση των ατόμων να συμμετέχουν σε αθλήματα με υψηλό κίνδυνο να ξεκινήσει σε μικρότερη ηλικία, ένας παράγοντας που είναι ένα χαρακτηριστικό προδιάθεσης ή ένα χαρακτηριστικό της προσωπικότητας, η οποία είναι δύσκολο να αλλάξει κατά τη διάρκεια της ζωής. Ιδιαίτερα σημαντικές διαφορές ωστόσο εμφανίστηκαν μεταξύ των δρομέων αγώνων βουνού και των δρομέων ασφάλτινων αγώνων στους παράγοντες του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων”.

Ειδικότερα, οι δρομείς των αγώνων βουνού εμφάνισαν στατιστικά σημαντικά υψηλότερες τιμές έναντι των δρομέων αγώνων ασφάλτου στους παράγοντες αναζήτηση διέγερσης και περιπέτειας, αναζήτηση νέων εμπειριών, μη αναστολή και αποφυγή των ανίας και κατ’ επέκταση στη συνολική τιμή της αναζήτησης διέγερσης – συναισθημάτων. Τα συγκεκριμένα ευρήματα σημειώνουν με ιδιαίτερη σαφήνεια ότι οι συμμετέχοντες σε αγώνες που χαρακτηρίζονται από υψηλότερο βαθμό ρίσκου μπορεί σε σημαντικό βαθμό να επιλέγουν τις συγκεκριμένες δραστηριότητες λόγω της βίωσης συναισθημάτων που η συμμετοχή τους σε άλλες αθλητικές δραστηριότητες δεν δημιουργεί.

Ωστόσο είναι άξιο περαιτέρω μελέτης αν συγκεκριμένα συναισθηματικά χαρακτηριστικά των ατόμων, δηλαδή η αναζήτηση νέων εμπειριών και διέγερσης, τους οδηγεί στο να επιλέξουν να συμμετέχουν στις συγκεκριμένες δραστηριότητες ή αν η ίδια η συμμετοχή στο συγκεκριμένο είδος αγώνων δημιουργεί τη βίωση των συγκεκριμένων συναισθημάτων. Πέραν αυτού σημαντικό είναι επίσης να μελετηθεί και ο βαθμός στον οποίο είναι εθιστική η συμμετοχή των αθλητών και των αθλητριών στις συγκεκριμένες αθλητικές δραστηριότητες.

Πέραν των προαναφερθέντων, ένας άλλος παράγοντας του οποίου μελετήθηκε η επίδρασή του είναι το επίπεδο των συμμετεχόντων δρομέων. Συγκεκριμένα με βάση το επίπεδό τους οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε τέσσερις κατηγορίες που ήταν οι αρχάριοι, οι μεσαίοι, οι έμπειροι και οι πολύ έμπειροι. Τα αποτελέσματα έδειξαν την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ όλων των παραγόντων του Ερωτηματολογίου “Αναζήτησης Διέγερσης – Συναισθημάτων”. Πιο συγκεκριμένα, οι πολύ έμπειροι δρομείς/αθλητές εμφάνισαν τις υψηλότερες μέσες τιμές ενώ οι αρχάριοι δρομείς/αθλητές εμφάνισαν τις χαμηλότερες μέσες τιμές στους παράγοντες της αναζήτησης διέγερσης και περιπέτειας, της αναζήτησης νέων εμπειριών, της μη αναστολής, της αποφυγής της ανίας και της συνολικής τιμής αναζήτησης διέγερσης – συναισθημάτων.

Το συγκεκριμένο εύρημα σημειώνει ότι όσο πιο έμπειροι ήταν οι αθλητές αυτό τους επέτρεπε να απολαμβάνουν τη συμμετοχή τους στη δραστηριότητα, ενώ οι αρχάριοι αθλητές εμφάνισαν χαμηλότερες τιμές, στοιχείο το οποίο σημειώνει ότι πιθανόν δεν απολάμβαναν στο ίδιο βαθμό τη συμμετοχή τους, λόγω της ιδιαίτερης ενασχόλησης με την πρόκληση και τη δυσκολία που είχε από μόνο της η συμμετοχή στους συγκεκριμένους αγώνες. Ωστόσο, αν και εμφανίσθηκαν σημαντικές διαφορές με βάση το επίπεδο των συμμετεχόντων δεν παρουσιάστηκαν σημαντικές διαφορές με βάση τη διαφορετική αγωνιστική εμπειρία των συμμετεχόντων όπως αυτή αξιολογήθηκε από τον αριθμό των αγώνων στους οποίους συμμετείχαν.

Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, θα ήταν χρήσιμο στο μέλλον να πραγματοποιηθεί σύγκριση μεταξύ ανάληψης κινδύνου και ψυχολογικών χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων, όπως τα κίνητρα, τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας και της νόησης. Επιπλέον θα ήταν επίσης πολύ χρήσιμο να συγκριθεί η ριψοκίνδυνη συμπεριφορά μεταξύ δρομέων βουνού και συμμετεχόντων σε άλλα ακραία αθλήματα όπως ορεινή ποδηλασία, αναρρίχηση, ελεύθερη αναρρίχηση, παρκούρ κα.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Aluja, A., & Torrubia, R. (2004). Hostility-aggressiveness, sensation seeking, and sexual hormones in men: Reexploring their relationship. *Neuropsychobiology, 50*, 102-107.
- Amett, J. (1994). Sensation seeking: A new conceptualization and a new scale. *Personality and Individual Differences, 16*, 289-296.
- Arnett, J. (1996). Sensation seeking, aggressiveness, and adolescent reckless behavior. *Personality and Individual Differences, 20*, 693-702.
- Ball, L., Farnill, D., & Wangeman, J. (1983). Factorial invariance across sex of the Form V of the Sensation Seeking Scale. *Journal of Personality and Social Psychology, 45*, 1156-1159.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Eaglewood Cliffs, N. J.: Prentice-Hall
- Bell, N. J., Schoenrock, C. J., & O'Neal, K. K. (2000). Self-monitoring and the propensity for risk. *European Journal of Personality, 14*, 107-119.
- Bouchard, T. J., Jr. (1994, June 17). Genes, environment, and personality. *Science, 264*, 1700-1701.
- Bouter, L. M., Knipschild, P. G., Feij, J. A., & Volovics, A. (1988). Sensation seeking and injury risk in downhill skiing. *Personality and Individual Differences, 9*, 667-673.
- Bradley, G., & Wildman, K. (2002). Psychosocial predictors of emerging adults' risk and reckless behaviors. *Journal of Youth and Adolescence, 31*, 253-265.
- Bratko, D., & Butkovic, A. (2003). Family study of sensation seeking. *Personality and Individual Differences, 35*, 1559-1570.
- Braathen, E.T. & Svebak, S. (1992). Motivational differences among talented teenage athletes: The significance of gender, type of sport and level of excellence. *Scandinavian Journal of Medicine, Science and Sports, 2*, 153-159.

Risk Behavior and Reciprocity of Organ Donation Attitudes in Young Men

D.C.M. Vetterli^{a,b}, S.A.G. Lavaa^{a,c}, S. Essig^{d,e,f}, G. Milosevic^g, G. Cajörh^h, D.E. Uehlingerⁱ, and M.B. Moora^{j,*} (2011)

Breivik, G. (1999). Personality, sensation seeking and risk taking among top level climbers, parachute jumpers and white water kayakers. In G. Breivik (Ed.), *Personality, sensation seeking and arousal in high risk sports* (8–26). Oslo: The Norwegian University of Sport and Physical Education.

Breivik, G. (1991). Personality and sensation seeking in risk sport: A summary. Unpublished raw data.

Breivik, G., Roth, W. T., & Jorgensen, P. E. (1998). Personality, psychological states, and heart rate in novice and expert parachutists. *Personality and Individual Differences, 25*, 365-380.

Byrnes J. P., Miller D. C., & Schafer W. D. (1999). Gender differences in risk taking: a meta-analysis. *Psychological Bulletin, 125*, 367–383.

Calhoun, L. L. (1988). Explanations in the biochemistry of sensation seeking. *Personality and Individual Differences, 9*, 941-949.

Connolly, P. M. (1981). *An exploratory study of adults engaging in the high-risk sport of skiing*. Unpublished master's thesis, Rutgers University, Brunswick, New Jersey.

Chirivella, E.C., & Martinez, L.M. (1994). The sensation of risk and motivational tendencies in sports: An empirical study. *Personality and Individual Differences, 16*, 777–786.

Cogan, N. & Brown, R.I.F. (1999). Metamotivational dominance, states and injuries in risk and safe sports. *Personality and Individual Differences, 27*, 503-518.

Costa, P. T., Jr., & McCrae, R. R. (1992b). *NEO-PI-R: Revised NEO Personality Inventory*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.

Cronbach, L., J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika, 16*, 297-334.

- Cross, C. P., Cyrenne, D.-L. M., & Brown, G. R. (2013). Sex differences in sensation-seeking: a meta-analysis. *Scientific Reports*, *3*, 2486.
- Csikzentmihalyi, M. (1990). *Flow: The psychology of optimal experience*. In E. C. Creyer, W. T. Ross & D. Evers (2003), Risky recreation: An exploration of factors influencing the likelihood of participation and the effects of experience. *Leisure Studies*, *22*, 239-253.
- Daitzman, R. J., & Zuckerman, M. (1980). Disinhibitory sensation seeking, personality, and gonadal hormones. *Personality and Individual Differences*, *1*, 103-110.
- Daitzman, R. J., Zuckerman, M., Sammelwitz, P. H., & Ganjam, V. (1978). Sensation seeking and gonadal hormones. *Journal of Biosocial Science*, *10*, 401-408.
- Davis, C., & Mogk, J. P. (1994). Some personality correlates of interest and excellence in sport. *International Journal of Sport Psychology*, *25*, 131-143.
- Diehm, R., & Armatas, C. (2004). Surfing: An avenue for socially acceptable risktaking, satisfying needs for sensation seeking and experience seeking. *Personality and Individual Differences*, *36*, 663-677.
- Δημητρίου Ε. Χ. (1986) Το ερωτηματολόγιο προσωπικότητας (Eysenck Personality Questionnaire): στάθμιση στον ελληνικό πληθυσμό, ενήλικο και παιδικό [The Eysenck Personality Questionnaire (EPQ): The validity of the Greek, adult and junior, version]. *Εγκέφαλος* *23*, 41-54.
- Eysenck, H. J. (1967). *The biological basis of personality*. Springfield, IL: Charles C Thomas.
- Eysenck, S. B. G., Pearson, P. R., Easting, G., & Allsopp, J. F. (1985). Age norms for impulsiveness, venturesomeness, and empathy in adults. *Personality and Individual Differences*, *6*, 613-619.
- Franken, R. E., Hill, R., & Kierstead, J. (1994). Sport interest as predicted by the personality measures of competitiveness, mastery, instrumentality,

- expressivity, and sensation seeking. *Personality and Individual Differences*, 17, 467-476.
- Fulker, D. W., Eysenck, S. B. G., & Zuckerman, M. (1980). A genetic and environmental analysis of sensation seeking. *Journal of Research in Personality*, 14, 261- 268.
- Glicksohn, J., & Abulafia, J. (1998). Embedding sensation seeking within the big three. *Personality and Individual Differences*, 25, 1085–1099.
- Goma-i-Freixanet, M. (2004). Sensation seeking and participation in physical risk sports. In R. M. Stelmack (Ed.), *On the psychobiology of personality: Essays in honor of Marvin Zuckerman* (pp. 185-201). New York: Elsevier.
- Gomà-i-Freixanet M., Martha C., & Muro A. (2012). Does the Sensation-Seeking trait differ among participants engaged in sports with different levels of physical risk? *Anales de Psicología*, 28, 223–232.
- Gundersheim, J. (1987). Sensation seeking in male and female athletes and nonathletes. *International Journal of Sport Psychology*, 18, 87-99.
- Guszkowska, M., & Bóldak, B. (2010). A sensation seeking in males involved in recreational high risk sports. *Biology of Sport*, 27, 157-162.
- Hans Eysenck ημερομηνία ανάκτησης
16/12/08 από <http://en.wikipedia.org/wiki/HansEysenck>
- Heino A., van der Molen H.H. & Wilde J. S. G. (1996). Differences in risk experience between sensation avoiders and sensation seekers. *Personality Individual Differences* Vol. 20, No. 1, pp. 71-79.
- Hill, B.J. (1995, September). A guide to adventure travel. *Parks and Recreation*, 56–65.
- Hansson, S.O., & Edward N. (2014). *Risk*. The Stanford Encyclopedia of Philosophy.
- Harris, C.R., & Jenkins, M. (2006). Gender Differences in Risk Assessment: Why do Women Take Fewer Risks than Men? *Judgment and Decision Making*, 1(1), 48–63.

- Hebb, D. O. (1955). Drives and the CNS (conceptual nervous system). *Psychological Review*, 62, 243-254.
- Horvath, P., & Zuckerman, M. (1993). Sensation seeking, risk appraisal, and risky behavior. *Personality and Individual Differences*, 14, 41-52.
- Jack, S. J., & Ronan, K. R. (1998). Sensation seeking among high- and low-risk sports participants. *Personality and Individual Differences*, 25, 1063-1083.
- Joireman, J. A., Pick, C. S., & Anderson, J. W. (2002). Sensation seeking and involvement in chess. *Personality and Individual Differences*, 32, 509-515.
- Kajtna, T., Tusak, M. & Burnik, S. (2004). Sensation seeking in high-risk sport athletes. *Kinesiology Slovenica*, 10, 26-36.
- Kerr, J.H. & Vlaminkx, J. (1997). Gender differences in the experiences of risk. *Personality and Individual Differences*, 2, 293-295.
- Kerr, J. H., & Svebak, S. (1989). Motivational aspects of preference for and participation in "risk" and "safe" sports. *Personality and Individual Differences*, 10, 797-800.
- Kerr, J.H., Au, C.K.F.,& Lindner, K.J. (2004). Motivation and level of risk in male and female recreational sport participation. *Personality and Individual Differences*, 37, 1245-1253.
- Kungwani, P. (2014). Risk Management - An analytical study. *IOSR-Journal of Business and Management*, 16, 83-89.
- Κουθούρης Χ.(2009). *Υπαίθριες Δραστηριότητες Αναψυχής, Ακραία Αθλήματα Μάνατζμεντ Υπηρεσιών & Εκπαίδευση Στελεχών*. Θεσ/νίκη: Χριστοδουλίδη
- Κυπραίος Γ., Σημειώσεις Μαθήματος (Σπάρτη 2009)
- Levenson, M., R.. (1990). Risk taking and personality. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58, 1073-1080.
- Little, P., & Zuckerman, M. (1986). Sensation seeking and music preferences. *Personality and Individual Differences*, 7, 575-577.

- Llewellyn, D. J. (2003). *The psychology of risk taking behaviour*. Unpublished Doctoral Dissertation, Strathclyde University, Glasgow, UK.
- Llewellyn, D.J., & Sanchez X. (2008). Individual differences and risk taking in rock climbing. *Psychology of Sport and Exercise* 9 413–426.
- Llewellyn, D., J. (2003). *The psychology of risk taking behaviour*. Unpublished Doctoral Dissertation, Strathclyde University, Glasgow, UK.
- Llewellyn, D.J., Sanchez X. (2008). Individual differences and risk taking in rock climbing. *Psychology of Sport and Exercise* 9 413–426
- Lyng, S. (1990). Edgework: A social psychological analysis of voluntary risk taking. *American Journal of Sociology*, 95, 851-886.
- Mata, R., Josef, A. K., Samanez-Larkin, G.R., & Hertwig, R. (2011). Age differences in risky choice: a meta-analysis. *Annals of the New York academy of sciences*, 1235, 18-29.
- Matt T G Pain, Matthew A Pain (2005)
Essay Risk taking in sport
- McCrae, R. R., & Costa, P. T., Jr. (1997). Personality trait structure as a human universal. *American Psychologist*, 52, 509–516.
- McCutcheon, L. (1981). Running and sensation seeking. *Road Runners Club of America: Footnotes*, 9, 8.
- Millon, T., Grossman, S., Millon, C., Meagher, S., & Ramnath, R. (2004). *Personality disorders in modern life* (2nd edit.). New Jersey: John Wiley & Sons.
- Murphy, D. L., Belmaker, R. H., Buchsbaum, M. S., Martin, N. F., Ciaranello, K., & Wyatt, R. J. (1977). Biogenic amine related enzymes and personality variations in normals. *Psychological Medicine*, 7, 149-157.
- Μπαμπινιώτης, Γ. (1998). *Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.
- Μπελογιάννης, Χ., Κουρτεσοπούλου, Α. και Νικηταράς, Ν. (2007). Ρίσκο στα Αθλήματα και τις Αθλητικές Δραστηριότητες: Ορισμοί, Θεωρίες, Ψυχολογικό Προφίλ των Συμμετεχόντων.

Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & τον Αθλητισμό, 3, 414-423.

- O'Carroll, R. E. (1984). Androgen administration to hypogonadal and eugonadal men: Effects on measures of sensation seeking, personality, and spatial ability. *Personality and Individual Differences*, 5, 595-598.
- Potgieter, J., & Bisschoff, F. (1990). Sensation seeking among medium- and lowrisk sports. *Perceptual and Motor Skills*, 71, 1203-1206.
- Rainey, D. W., Amunategui, F., Agocs, H., & Larick, J. (1992). Sensation seeking and competitive trait anxiety among rodeo athletes. *Journal of Sport Psychology*, 15, 307-317.
- Roberti J. W. (2004). A review of behavioral and biological correlates of sensation seeking. *Journal of Research in Personality*, 38(3), 256-279.
- Rossi, B. & Cereatti, L. (1993). The sensation seeking in mountain athletes as assessed by Zuckerman's sensation seeking scale. *International Journal of Sport Psychology*, 24, 417-431.
- Rosenbloom, T. (2003). Risk evaluation and risky behavior of high and low sensation seekers. *Social Behavior and Personality*, 31, 375-386.
- Rowland, G. L., Franken, R. E., & Harrison, K. (1986). Sensation seeking and participating in sporting activities. *Journal of Sport Psychology*, 8, 212-220.
- Rowland, G. L., Franken, R. E., & Harrison, K. (1986). Sensation seeking and participating in sporting activities. *Journal of Sport Psychology*, 8, 212-220.
- Russo, M. F., Stokes, G. S., Lahey, B. B., Christ, M. A. G., McBurnett, K., Loeber, R., et al. (1993). A Sensation Seeking Scale for Children: Further refinement and psychometric development. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 15, 69-86.
- Schooler, C., Zahn, T. P., Murphy, D. L., & Buchsbaum, M. S. (1978). Psychological correlates of monoamine oxidase in normals. *Journal of Nervous and Mental*

Disease, 166, 177-186.

- Shoham, A., Rose, G.M. & Kahle, L.R. (2000). Practitioners of risky sports: A qualitative examination. *Journal of Business Research, 47, 237-251.*
- Slanger, E., & Rudestam, K.E. (1997). Motivation and disinhibition in high risk sports: Sensation seeking and self-efficacy. *Journal of Research in Personality, 31, 355-374.*
- Slovic, P. (2000). Do adolescent smokers know the risks? In P. Slovic (Ed.), *The perception of risk* (pp. 364-371). London, UK: Earthscan.
- Stranger, M. (1999). The aesthetics of risk. A study of surfing. *International Review for the Sociology of Sport, 34, 255-276.*
- Tabachnick, B., & Fidell, L. (2006). *Using multivariate statistics*. New York: Harper Collins.
- Wagner, A. M., & Houlihan, D. D. (1994). Sensation seeking and trait anxiety in hang-glider pilots and golfers. *Personality and Individual Differences, 16, 975-977.*
- Wang W. et al. (2000). Test of sensation seeking in a Chinese sample. *Personality and Individual Differences, 28, 169-179.*
- Watson, A. E., & Pulford, B. D. (2004). Personality differences in high risk sports amateurs and instructors. *Perceptual and Motor Skills, 99, 83-94.*
- Yates, J. F., & Stone, E. R. (1992). The risk construct. In J. F. Yates (Ed.), *Risk-taking behavior* (pp. 1-25). New York: Wiley.
- Zaleski, Z. (1984). Sensation seeking and risk-taking behaviour. *Personality and Individual Differences, 5, 607-608.*
- Zarevski, P., Marusic, L, Zolotic, S., Bunjevac, T., & Vukosav, Z. (1998). Contribution of Arnett's Inventory of Sensation Seeking and Zuckerman's Sensation Seeking Scale to the differentiation of athletes engaged in high-

- and low-risk sports. *Personality and Individual Differences*, 25, 763-768.
- Zuckerman M., Buchsbaum M. S., & Murphy D. L. (1980). Sensation seeking and its biological correlates. *Psychological Bulletin*, 88, 187-214.
- Zuckerman, M. (1969a). Theoretical formulations. In J. P. Zubek (Ed.), *Sensory deprivation: Fifteen years of research* (pp. 407-432). New York: Appleton-Century-Crofts.
- Zuckerman, M. (1969b). Variables affecting deprivation results. In J. P. Zubek (Ed.), *Sensory deprivation: Fifteen years of research* (pp. 47-84). New York: Appleton-Century-Crofts.
- Zuckerman, M. (1979a). *Sensation seeking: Beyond the optimal level of arousal*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Zuckerman, M. (1983b). Sensation seeking and sports. *Personality and Individual Differences*, 4, 285-292.
- Zuckerman, M. (1984). Sensation seeking: A comparative approach to a human trait. *Behavioral and Brain Sciences*, 7, 413-434.
- Zuckerman, M. (1991). *Psychobiology of personality*. Cambridge, England: Cambridge University Press.
- Zuckerman, M. (1994). *Behavioral expressions and biosocial bases of sensation seeking*. New York: Cambridge University Press.
- Zuckerman, M. (2002). Zuckerman-Kuhlman Personality Questionnaire (ZKPQ): An alternative five-factorial model. In B. De Raad & M. Perugini (Eds.), *Big Five assessment* (pp. 377-396). Seattle, WA: Hogrefe & Huber.
- Zuckerman, M. (2007). *Sensation seeking and risky behavior*. Washington: American Psychological Association,
- Zuckerman, M., & Kuhlman, D. M. (2000). Personality and risk-taking: Common

biosocial factors. *Journal of Personality*, 68, 999-1029.

Zuckerman, M., & Neeb, M. (1980). Demographic influences in sensation seeking and expressions of sensation seeking in religion, smoking, and driving habits.

Personality and Individual Differences, 1, 197-206.

Zuckerman, M., Eysenck, S. B. G., & Eysenck, H. J. (1978). Sensation seeking in England and America: Cross-cultural, age, and sex comparisons. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 46, 139-149.

Consulting and Clinical Psychology, 46, 139-149.

Zuckerman, M., Kolin, E. A., Price, L., & Zoob, I. (1964). Development of a sensation seeking scale. *Journal of Consulting Psychology*, 28, 477-482.

Zuckerman, M., Kuhlman, D. M., Joireman, J., Teta, P., & Kraft, M. (1993). A comparison of three structural models for personality: The Big Three, the Big Five, and the Alternative Five. *Journal of Personality and Social Psychology*, 65, 757-768.

Journal of Personality and Social Psychology, 65, 757-768.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συσχέτιση ρίσκου με ορεινό τρέξιμο

Αγαπητή/έ δρομέα,

Στόχος του παρόντος ερωτηματολογίου είναι η διερεύνηση του ψυχογραφικού προφίλ του ορεινού δρομέα και ειδικότερα του ρίσκου που αναλαμβάνει για να συμμετάσχει σε έναν αγώνα, μέσω του ερωτηματολογίου SS του Zuckerman 1994, όπως τροποποιήθηκε στα ελληνικά από τον Χρήστο Μπελογιάννη το 2007.

Η διερεύνηση πραγματοποιείται μέσα από την χρήση ερωτηματολογίου που συμπληρώνεται από δύο ομάδες. Αφενός από την προς εξέταση ομάδα που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι οι ορεινοί δρομείς και αφετέρου από μία ομάδα-κέντρο που συσχετίζει τα αποτελέσματα ως σημείο αναφοράς.

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή σας είναι να ΜΗΝ έχετε συμμετάσχει σε οποιονδήποτε αγώνα βουνού.

Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο, παρόλα αυτά, τα δημογραφικά στοιχεία που σου ζητάμε είναι απαραίτητα για τη σωστή κατανομή στη στατιστική ανάλυση.

Η έρευνα γίνεται στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα "Οργάνωση και Διοίκηση Αθλητικών Οργανισμών και Επιχειρήσεων" του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Οδηγίες συμπλήρωσης

Κάθε δήλωση από τις παρακάτω περιέχει δύο επιλογές Α και Β. Παρακαλώ σημειώστε ποια από τις δύο επιλογές περιγράφει καλύτερα τον τρόπο που νοιώθετε. Σε κάποιες δηλώσεις μπορεί να βρείτε ότι και οι δύο δηλώσεις περιγράφουν αυτά που σας αρέσουν ή τον τρόπο που νοιώθετε. Παρακαλώ διαλέξτε αυτή που περιγράφει καλύτερα τις αρέσκειες σας ή τον τρόπο που νοιώθετε. Σε άλλες δηλώσεις μπορεί να διαπιστώσετε ότι καμία δεν περιγράφει αυτό που σας αρέσει ή νοιώθετε. Σε αυτές τις περιπτώσεις επιλέξτε αυτή που δεν σας αρέσει λιγότερο. Παρακαλώ μην αφήσετε κάποια δήλωση αναπάντητη. Είναι σημαντικό να απαντήσετε σε όλες τις δηλώσεις μόνο με μια επιλογή Α ή Β. Ενδιαφερόμαστε μόνο για τις αρέσκειες σας ή το πώς νοιώθετε, όχι για το πώς νοιώθουν οι άλλοι, ή για το πώς έπρεπε να νοιώθετε. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις σε οποιοδήποτε τεστ. Να είστε ειλικρινείς και να δώσετε την ειλικρινή εκτίμηση του εαυτού σας.

*** Required**

Φύλο *

- Άνδρας
- Γυναίκα

Ηλικία *

Το επίπεδό σας στο ορεινό τρέξιμο είναι: *

- Αρχάριος
- Μέσος
- Έμπειρος
- Πολύ έμπειρος

Σε πόσους αγώνες συμμετέχετε τον χρόνο *

- 1-3
 - 4-6
 - 7-9
 - >10
- 1 ***
- A) Μου αρέσουν τα χωρίς αναστολές, «άγρια» πάρτυ
 - B) Προτιμώ τα ήσυχα πάρτυ με καλή κουβέντα
- 2 ***
- A) Μου αρέσει να βλέπω κάποιες ταινίες για δεύτερη ή ακόμα και τρίτη φορά.
 - B) Δεν αντέχω να δω μια ταινία που την έχω ξαναδει.
- 3 ***
- A) Συχνά εύχομαι να μπορούσα να είμαι ορεινός δρομέας
 - B) Δεν μπορώ να καταλάβω τους ανθρώπους που ρισκάρουν τη ζωή τους κάνοντας ορεινό τρέξιμο
- 4 ***
- A) Σιχαίνομαι όλες τις ανθρώπινες μυρωδιές
 - B) Μου αρέσουν κάποιες από τις μυρωδιές του ανθρώπινου σώματος
- 5 ***
- A) Βαριέμαι να βλέπω τα ίδια και τα ίδια πρόσωπα.
 - B) Μου αρέσει η άνετη συναναστροφή των καθημερινών φίλων
- 6 ***
- A) Μου αρέσει να εξερευνώ μια ξένη πόλη ή περιοχή μόνος μου, ακόμα κι αν μπορεί να χαθώ
 - B) Προτιμώ να έχω έναν οδηγό όταν είμαι σε ένα μέρος που δεν γνωρίζω τόσο καλά
- 7 ***
- A) Δεν μου αρέσουν οι άνθρωποι που κάνουν ή λένε πράγματα μόνο και μόνο για να προκαλέσουν ή να εκνευρίσουν τους άλλους
 - B) Είναι βαρετός ένας άνθρωπος όταν μπορείς να προβλέψεις σχεδόν οτιδήποτε θα πει ή θα κάνει
- 8 ***
- A) Συνήθως δεν μου αρέσει μια ταινία ή ένα παιχνίδι όπου μπορώ εκ των προτέρων να προβλέψω τι θα συμβεί.
 - B) Δεν με πειράζει να παρακολουθώ μια ταινία ή ένα παιχνίδι όπου μπορώ να προβλέψω τι θα συμβεί εκ των προτέρων
- 9 ***
- A) Έχω δοκιμάσει ή θα ήθελα να δοκιμάσω χασίς

- 10 * B) Δεν θα κάπνιζα ποτέ χασίς
- A) Δεν θα ήθελα να δοκιμάσω καμιά ουσία που μπορεί να μου προκαλούσε περίεργα ή επικίνδυνα συμπτώματα
- B) Θα μου άρεσε να δοκιμάσω κάποιες από τις καινούριες ουσίες που προκαλούν ψευδαισθήσεις
- 11 * A) Ένας λογικός άνθρωπος αποφεύγει τις επικίνδυνες δραστηριότητες
- B) Κάποιες φορές μου αρέσει να κάνω πράγματα που είναι λίγο τρομακτικά
- 12 * A) Δεν μου αρέσουν οι άνθρωποι που είναι απελευθερωμένοι, χωρίς αναστολές στο σεξ
- B) Απολαμβάνω την παρέα ανθρώπων που είναι πραγματικά απελευθερωμένοι, χωρίς αναστολές στο σεξ
- 13 * A) Οι διεγερτικές ουσίες δεν με κάνουν να νιώθω άνετα
- B) Μου αρέσει συχνά να «φτιάχνομαι» (πίνοντας αλκοόλ ή καπνίζοντας χασίς)
- 14 * A) Μου αρέσει να δοκιμάζω καινούρια φαγητά που δεν έχω γευτεί ποτέ
- B) Παραγγέλνω πιάτα που μου είναι γνωστά, για να μη μου προκαλέσουν απογοήτευση και δυσαρέσκεια
- 15 * A) Μου αρέσει να βλέπω στο σπίτι ταινίες ή φωτογραφίες από ταξίδια
- B) Βαριέμαι τρομακτικά να βλέπω στο σπίτι κάποιου ταινίες ή φωτογραφίες από ταξίδια
- 16 * A) Θα μου άρεσε να ασχοληθώ με το θαλάσσιο σκι
- B) Δεν θα μου άρεσε να ασχοληθώ με το θαλάσσιο σκι
- 17 * A) Θα μου άρεσε να δοκιμάσω να κάνω σερφ
- B) Δεν θα μου άρεσε να δοκιμάσω να κάνω σερφ
- 18 * A) Θα μου άρεσε να κάνω ένα ταξίδι χωρίς προσχεδιασμένο πρόγραμμα και διαδρομές

- 19 * B) Όταν κάνω ένα ταξίδι, μου αρέσει να προγραμματίζω τη διαδρομή και το πρόγραμμα ιδιαίτερα προσεκτικά
- 20 * A) Προτιμώ τους προσγειωμένους ανθρώπους ως φίλους
 B) Θα μου άρεσε να έχω κάποιους «φευγάτους» φίλους, όπως οι καλλιτέχνες ή τα «φρικιά».
- 21 * A) Δεν θα μου άρεσε να μάθω να πιλοτάρω αεροπλάνο
 B) Θα μου άρεσε να μάθω να πιλοτάρω αεροπλάνο
- 22 * A) Προτιμώ τα ρηγά από τα βαθιά νερά
 B) Θα μου άρεσε να κάνω καταδύσεις
- 23 * A) Θα μου άρεσε να γνωρίσω κάποιους ανθρώπους που είναι ομοφυλόφιλοι (άνδρες και γυναίκες)
 B) Μένω μακριά από οποιονδήποτε υποψιάζομαι ότι είναι ομοφυλόφιλος-η
- 24 * A) Θα μου άρεσε να δοκιμάσω πτώση με αλεξίπτωτο
 B) Ποτέ δεν θα ήθελα να δοκιμάσω πτώση από αεροπλάνο, με ή χωρίς αλεξίπτωτο
- 25 * A) Προτιμώ φίλους που είναι συναρπαστικά μη προβλέψιμοι
 B) Προτιμώ φίλους που είναι αξιόπιστοι και προβλέψιμοι
- 26 * A) Δεν με ενδιαφέρει μια εμπειρία, μόνο για την εμπειρία
 B) Μου αρέσει να ζω καινούριες και συναρπαστικές εμπειρίες και συγκινήσεις, ακόμα κι αν είναι λίγο τρομακτικές, μη συμβατικές ή παράνομες
- 27 * A) Το βασικό χαρακτηριστικό των καλών τεχνών συνίσταται στην καθαρότητα, τη συμμετρία της μορφής και στην αρμονία των χρωμάτων
 B) Συχνά βρίσκω ομορφιά στην αντίθεση των χρωμάτων και στις ακανόνιστες μορφές της μοντέρνας ζωγραφικής
- A) Μου αρέσει να περνάω τον χρόνο μου στα γνωστά στέκια κοντά στο σπίτι
 B) Δεν κουράζομαι ποτέ αν πρέπει να μείνω μακριά από το σπίτι για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα

28 *

- A) Μου αρέσει να βουτάω από το ψηλό βατήρα καταδύσεων (10 μ)
- B) Δεν μου αρέσει η αίσθηση του να στέκομαι στον ψηλό βατήρα καταδύσεων (ή έστω και να πλησιάσω)

29 *

- A) Μου αρέσει να γνωρίζω άτομα του αντίθετου φύλου που έχουν προκλητική εμφάνιση
- B) Μου αρέσει να γνωρίζω άτομα του αντίθετου φύλου που έχουν τις ίδιες αξίες με εμένα

30 *

- A) Το πολύ ποτό συνήθως καταστρέφει μια γιορτή, επειδή κάποιοι φωνάζουν και γίνονται βίαιοι
- B) Τα πολύ ποτά είναι το κλειδί για μια καλή γιορτή

31 *

- A) Η χειρότερη κοινωνική αμαρτία είναι να είσαι αγενής
- B) Η χειρότερη κοινωνική αμαρτία είναι να είσαι βαρετός

32 *

- A) Ένας άνθρωπος θα έπρεπε να έχει σημαντική σεξουαλική εμπειρία πριν το γάμο
- B) Είναι καλύτερα δύο άνθρωποι που παντρεύονται να ξεκινούν μαζί τη σεξουαλική τους ζωή

33 *

- A) Ακόμα κι αν είχα τα χρήματα, δεν θα με ενδιέφερε να συναναστραφώ ιδιότροπους πλούσιους ανθρώπους όπως αυτοί της «υψηλής κοινωνίας»
- B) Θα μπορούσα να με φανταστώ να αναζητώ ικανοποιήσεις στον κόσμο των πλουσίων

34 *

- A) Μου αρέσουν οι οξυδερκείς και πνευματώδεις άνθρωποι, έστω κι αν προσβάλλουν τους άλλους κάποιες φορές
- B) Δεν μου αρέσουν οι άνθρωποι που διασκεδάζουν εις βάρος των συναισθημάτων των άλλων

35 *

- A) Υπάρχουν γενικά πολλές σκηνές σεξ στις ταινίες
- B) Μου αρέσουν πολλές από τις σκηνές σεξ στις ταινίες

36 *

- A) Νιώθω καλύτερα αφού έχω πει δύο ποτά
- B) Κάτι δεν πάει καλά με τους ανθρώπους που χρειάζονται αλκοόλ για να νιώσουν καλά

37 *

- A) Οι άνθρωποι θα έπρεπε να ντύνονται με στοιχειώδη καλαισθησία και γούστο
- B) Οι άνθρωποι θα έπρεπε να ντύνονται με τον προσωπικό τους τρόπο, έστω κι αν το αποτέλεσμα είναι μερικές φορές παράξενο

38 *

- A) Να διανύεις στη θάλασσα μεγάλες αποστάσεις με ένα μικρό ιστιοπλοϊκό είναι παρακινδυνευμένο
- B) Θα μου άρεσε να κάνω ένα μεγάλο ταξίδι με ένα μικρό αλλά αξιόπλοο ιστιοπλοϊκό σκάφος

39 *

- A) Δεν έχω καθόλου υπομονή με τους ανιαρούς ή βαρετούς ανθρώπους
- B) Βρίσκω κάτι ενδιαφέρον σχεδόν σε όλους τους ανθρώπους που μιλάω

40 *

- A) Να κατεβαίνεις με σκι μια απότομη πλαγιά είναι ένας καλός τρόπος να καταλήξεις με πατερίτσες
- B) Νομίζω ότι θα απολάμβανα την αίσθηση να κατεβαίνω πολύ γρήγορα με σκι μια απότομη πλαγιά